

DOBŘÁ ADRESA

Z obsahu

Berlin

Měkké stroje

Blázen na hoře

Rio Bravo

Obsah:

Joyceova 45

- Michal Šanda: **Z antikvariátních banánovek – Leták** (4)
Jan Nejedlý: **Poznámky o humoru** (7)
Jaromír Trpký: **Zápisník filmového maniaka** (10)
Výběr z tisku (16)
Štefan Švec: **Minirecenze** (17)
Liszt a Wagner v Piešťanech (18)

Vianova 25

- Michal Šanda: **Berlín** (22)
Čítanka Dobré adresy – Jaroslav Chobot: Měkké stroje (28)
Petr Štengl: **Autoportréty** (31)
Roman Rops: **KO** (32)
Michal Šanda: **Němohry** (35)
Fotoaktualita (36)

Goethova 7 a

- Jakub Šofar: **Blázen na hoře** (38)
Petr Stančík: **Mrkev ho vcucila pod zem** (40)
Lubomír Machala: **Panorama polistopadové české literatury** (42)
Petr Král: **Přivítat pondělí** (45)
Zmizelý Tábor (46)

Hemingwayova 12

- Miroslav Černý: **Rio Bravo** (50)
Petr Hrbáč: **Dvě minipovídky** (53)
Jan F.: **Z deníku Jana F.** (56)
Marcela Patková Linhartová: **Básně** (58)
Viki Shock: **Jedna povídka** (60)

Borghesova 89

- Max Ščur: **Seniorské porno** (62)
Čtenářská soutěž (63)
Michal Šanda: **Na brigádě** (34)

Na titulní stránce: Michal Šanda, Berlín (k článku na str. 22)

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 6, rok 2013, ročník 14. E-mail: dobraadresa@dobraadresa.cz. Vydávají Přátelé Dobré adresy. Šéfredaktor: Michal Šanda. Redakce: Václav Dvořák, Štěpán Kučera, Štefan Švec, Petr Štengl, Martin Vokurka. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Výstavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Redakcí nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Technická podpora studio Grafín a FirstNet, a. s. Časopis je excerpován Ústavem pro Českou literaturu AV ČR. ISSN 1804-963X

**SYSTEM NAVIGACE:
KLEPNĚTE!**

První stránka (titulní):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na „Z obsahu:“ se dostanete na str. 2 (obsah). Klepnutí na malé obrázky a jednotlivé body „Z obsahu:“ Vás přenesou přímo na příslušné stránky. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ se otevrou naše internetové stránky www.dobraadresa.cz v aktuálním prohlížeči. Klepnutím na střed obrázku se dostanete na popisek a tiráž na str. 2.

Druhá stránka (obsah):
BYLO od č. 1/00: Klepnutí na jednotlivé body obsahu Vás přenesou přímo na příslušné stránky. Klepnutím na naši e-mailovou adresu se Vám otevře nám adresovaný dopis v aktuálním e-mailovém programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ a na popisek k obrázku na první straně se dostanete na první (titulní) stránku. Klepnutím na slovo „Obsah:“ se Vám zvětší obsah přes celou šířku okna.

Další strany stránky (včetně druhé s úvodníkem):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na jednotlivé internetové resp. e-mailové adresy se Vám otevře příslušná stránka resp. se Vám nadepíše příslušný dopis v aktuálním programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ v levém nebo pravém horním rohu stránky se přesunete na str. 2 (obsah).

KLEPNĚTE SEM!

Literární zádrhel

Jan Štolba

VZPOMÍNKA NA LOUČENÍ

„Plakala jsem
když jsme se v Praze loučili?“

Komentář k básni

Ne

Karl Thurgau von Jabkowicz

Krucinál fagot, himmel hergot, kruncajs element! Nevidím sebemenší důvod, proč bych měl v editorialech tohoto červnového čísla vyzdvihovat některé z autorů, když jsou znamenití všichni, Nejedlý, Švec, Liszt, Wagner, Chobot, Štengl, Rops, Šofar, Král, Stančík, Machala, Černý, Buddeus, Hrbáč, mv, Jan F., Patková, Wernisch, Shock, Ščur. Neméně skvělí jsou Tučková, Urban, Topol, Ohnisko, Buddeus, Wernisch, Placák, Hodrová, Šrut, Ajvaz, Klíma, Šabach, Kundera, Hakl, Kremlička, Stránský, Rudčenkova, Dryje, Král, Dvorský, Fridrich, Linhartová, Přidal, Viewegh, Hejda, Grögerová, Drábek, Goldflam, Antošová, Topinka, Hůlová, Borkovec, Malý, Straka, Kuběna, Petr, Kovan-da, Hruška, Stöhr, Slíva, Borna, Pitínský, Boučková, Trojak, Stančík, Pilátová, Rudiš, Brabenec, Malijevský, Hanus, Chobot, Herot, Kohout, tentokrát se nám ale bohužel do Dobré adresy nevešli.

Michal Šanda

Citát měsíce

Jsem tak výjimečná žena, že občas překvapím sám sebe.

Lady Gaga. Vybral

Vratislav Telátko

emeritní profesor filozofie

Z antikvariátních banánovek

45 Vydavatelem
satirických Letáků
byl novinář
Antonín Bouček
(1890–1947). Propátral jsem kde
jaké katalogy a podle všeho vyšlo

pouze pět čísel. První 26. 12. 1910 na oslavu 50tých narozenin pana
JUDra. Karla Kramáře. Druhé 30. 12. 1910 na oslavu věrného přátelství
Amise a Amila (tj. H. Bahra a Kvapila). Třetí 14. 1. 2011 na oslavu
jmenování J. e. hr. Fr. Thuna místodržitelem Král. čes.. Čtvrtý 20. 1. 1911
na oslavu přivezení argentinského masa do Král. hl. m. Prahy. Pátý 20. 3.
1911 na oslavu nálezů Žižkových kostí v Čáslavi.

Leták

O masu dovezeném z Argentiny Ivan Motýl v časopise Týden před dvěma lety napsal:

V sobotu 14. ledna 1911 přijel na pražské nádraží Františka Josefa zvláštní vlak z rakouského přístavu Terst. Dopravil první část zásilky z parníku Wyandotte, kterým byla do Rakouska-Uherska přivezena mimořádná zásilka hovězího masa.

Rakouská vláda nákupem masa reagovala na kritickou situaci na domácím trhu, na který domácí producenti dodávali maso předražené a pro velkou část obyvatel říše cenově nedostupné. Především levicoví poslanci v říšské radě proto tlačili na vládu, aby omezila zbytečné celní bariéry a trh se otevřel levnému masu ze Srbska či právě z Argentiny.

Zkušební zásilka laciného argentinského masa byla poprvé dovezena do Terstu už na podzim roku 1910. Když bylo dodáno na

LETÁK 4

VYDÁNO NA OSLAVU PŘIVEZENÍ ARGENTINSKÉHO MASA DO KRÁL. HL. M. PRAHY

V PRAZE, 20. LEDNA 1911. 10 hal. KRESLIL V. H. BRUNNER.

HUDEBNINY
PIANA NEJLÉPE
KOUPITEV HUDEBNÍM ZÁVODĚ
MOJMÍR URBÁNEK
PRAHA-HLÁVKŮV PALÁC

ODĚVY

Hořovský-Praha
Spálená ul. 21.

VAZBY

JEDNOTLIVÉ, KNIHOVNÍ I PARTI-
OVÉ, OBCHODNÍ KNIHY ZHOTOVÍ
VÁM NEJLÉPE A VKUSNĚ
DĚLNICKÉ KNIHARSTVÍ
V PRAZE, MYSLÍKOVA Č. 15
TELEFON 4193 TELEFON 4193TISK VZORNĚ VYPRA-
VENÝCH DĚL PEČLIVĚ
OBSTARÁVÁ DĚLNÍ-
CKÁ KNIHTISKÁRNA
V PRAZE, MYSLÍKOVA
ULICE ČÍS. 1959.NAŠI PŘEDNÍ UMĚLCI
uznávají za nejlepší barvu, kterou
DLE VZORU STARÝCH
MISTRŮ VYRÁBÍ
a moderním technikám přizpůsobilJOSEF ŠTOLOVSKÝ, akadem. malíř
PRAHA-KR. VINOHRADY, Manesova 30
Posudky umělců, jakož i ceník zašle ochotně obra-
tem zdarma a franko. K dostání ve všech odborných
obchodech.Odborný lékař
kožních a venerických nemocí
MUDr. A. STARÝ
Praha I., Perlová 9
ord. 9—1, 3—7
Endoskopie. Nové metodyKNIHOVNA SLOVANSKÝCH AUTO-
RŮ. ROK 1911. SOUČASNĚ VYCHÁZÍ:
Maxim Gorkij: Život zbytečného člověka. —
Valerij Brjusov: Ohnivý anděl. — Arkadij
Averčenko: Veselé ústřice. Humoresky.
S kresbami T. R. Chvojky. — Ruská litera-
tura XIX. stol. Soubor. dílo nejlepších ru-
ských literárních historiků. Přílohy: Portré-
ty, ruských spisovatelů.Vychází 14deně ve svazcích a 96 str. Předplatné na
rok K 11-48, na půl roku K 5-60, na čtvrt roku K 2-80
i s poštovným. REDAKCE A ADMINISTRACE
SMÍCHOV, ŠVÉDSKÁ 30

Kavárna „Union“

(Praha, roh Ferdinan-
dovy třídy a Perštýna)Středisko umělecké intelligen-
ce, šachistů a esperantistů.

LETÁKY

obsahu satyrického s kresba-
mi předních českých karika-
turistů vydává „Nová Edi-
ce“ (Ant. Bouček), Praha,
Žitná ulice 10. Dosud vyšla
čtyři čísla: 1. Dr. Kramář. 2.
Bahr a Kvapil. 3. Hr. Fr.
Chun. 4. Argentinské maso.
Jednotlivá čísla po 10 hal.,
předplatně na 10 čísel 1 K,
poštou K 1-20. Bližší po
11 číslech franko za 1 K. Kou-
piti lze u všech knihkupců!POHLEDNICE
NOVÉ EDICE

1. Portrét H. de Balzaca.
2. a 3. Portréty Ant. Slavička.
4. a 5. Portréty Josefa Manesa.
6. Portrét Josefa, Quidona a
Amalie Manesových.
7. Portrét Bedř. Smetany.
Po 10 h, při větší objednávce znač-
ná sleva.
8. Portrét hraběte Tolstojce.
Po 15 hal. Knihkupcům a proda-
vům výhod!

PRAHA, ŽITNÁ ULICE 10

STOPA

REDAKTOR KAREL HORKÝ. VYCHÁ-
ZÍ 4. A 18. KAŽDÉHO MĚSICE. PŘED-
PLATNĚ NA ROK 6 K, NA PŮL ROKU
3 K. ADRESA: PRAHA-II., MYSLÍKOVA
ULICE Č. 5

CENY NAŠICH INSERTŮ

NA PRVÉ STRANĚ:
 $\frac{1}{2}$ strany K 35—
 $\frac{1}{4}$ „ „ 18—
 $\frac{1}{8}$ „ „ 9—
 OSTATNÍ:
 $\frac{1}{2}$ strany K 30—
 $\frac{1}{4}$ „ „ 15—
 $\frac{1}{8}$ „ „ 8—
 Při častějších insertech 15—50% sleva.
 Admin. LETÁKŮ, Praha, Žitná ul. 10.

V „NOVÉ EDICI“
SE CHYSTÁ:

- Sv. IX. VIKTOR DYK, GIUSEP-
PE MORO.
Sv. X. JOS. MANES, DOPISY.
S heliogravurou dle Mane-
sovy kresby. Váz. v perg.
Sv. XI. MACCHIAVELLI, MAN-
DRAGORA.

Do konce ledna subskripční cena
těchto 3 knih K 7-50, poštou 8 K.
Po vydání cenu zvýšíme.

SVĚHLAVIČKA

Dnes nehodná je Ěmička
a zlobí svoji máti.
Ruce si klade na líčka,
nechce se umývatí . . .Nožkama cupá pod stolem
a ticha nechce býti,
já ničím, než jen MANOLEM
se, mami, nechci mýti.A provedla svou, šelmička.
Pak v smích k matce běží:
Hled, mami, Tvoje Ěmička
jak hezká je a svěží!

V NOVÉ EDICI

— VYŠLO —

- Sv. I.: J. LAFORGUE: ŠIBAL PIERROT. Úprava Fr. Kysely. (Rozebráno.)
 Sv. II.: A. DE MUSSET: ANDREA DEL SARTO. Úprava V. H. Brunnera.
 Cena K 1-50.
 Sv. III.: H. D. BALZAC: NEZNÁMÉ ARCIDILO. Úprava Fr. Kysely. K 2—.
 Sv. IV.: ZOD'AXA: ZMAZASU DO JERUSALEMA. Úprava J. Bendy. 2-40.
 Sv. V.: K. HAVLÍČEK: TYROLSKÉ ELEGIE. Úprava T. R. Chvojky. 1-20.
 Sv. VI.: PORTUGALSKE LISTY. Úprava Fr. Kysely. (Rozebráno.)
 Sv. VII.: R. KIPLING: FANTOM NOSÍTEK. Úprava Jarosl. Bendy. K 1—.
 Sv. VIII.: ARNOŠT DVOŘÁK: VÁCLAV IV. Novinka Nár. Divadla v Praze.
 Úprava Fr. Kysely. K 6—, lux. vydání K 30—.

EXPEDUJE „NOVÁ EDICE“, PRAHA
ŽITNÁ ULICE 10.

vídeňský trh, změnil se jeho prodej v bitvu hospodyněk, na kterou navázaly pouliční nepokoje, jež celou noc rozháněla policie.

První zásilka pro Prahu se skládala z 12 534 tun předního masa a z 12 698 tun zadního hovězího. Maso bylo dopraveno v celých čtvrtích a zmrzlé na kost. „Maso je jakosti nejlepší a zmraznutím netrpí ani na výživnosti ani na chuti,” informovaly o kvalitě masa Národní listy.

České hospodyňky ale před sto lety neměly takřka žádné zkušenosti se zmrzlým masem a domácí lednice neexistovaly. Trápili se i řezníci. „Maso jako kost tvrdé nebylo možno obyčejným způsobem dělit i bylo tudíž elektrickou pásovou pilou pana Körbra rozřezáno,” popisoval redaktor Národních listů prodej masa na městských jatkách smíchovských.

Zájem o maso byl obrovský a k „zabránění návalů byly vydávány číslované lístky jako vstupenky do prodejny”. Hospodyním bylo doporučeno, aby maso uchovávaly zmrzlé za okny. 14. ledna 1911 i další dny našťěstí v Praze mrzlo, teploty se pohybovaly kolem minus čtyř stupňů Celsia.

Připravil

Michal Šanda

Kalhoty a svět

Poznámky
o humoru II

Na českém venkově se po narození dítěte prováděly rozličné pověrečné úkony. Novorozené děvčátko se například protahovalo skrz nohavice mužských kalhot, aby mělo hodně ženichů.

Z galantní poezie 17. století: „Iris jde lesem na klestí, jde – a tu se jí pošťstí kalhoty hocha naléztí. Prozkoumala je drobátko, vzdychla si ale zakrátko: Jen hnízdo, a ne ptáček!“

Srážku povozu s omnibusem zavinila žena oblečená do kalhot. Řidiči fascinováni módní novinkou nezvládli řízení. Stalo se roku 1911 v Teplicích.

V témže roce se postarala o rozruch operetní diva Mařenka Zieglerová, když si vyšla po Václavském náměstí v kalhotové sukni. Kabaretiér Josef Šváb-Malostranský o tom složil satirický kuplet *Dáma v kalhotách*.

Kapesní kulečník – tak zní posměšné označení nešvaru hochů, kteří mají ruce nespolečensky zastrčeny v kapsách u kalhot.

V Súdánu zákon šaría dodnes zakazuje ženám nosit na ulici kalhoty pod trestem čtyřiceti ran bičem. Na Floridě zas platí nařízení proti sníženému pasu u kalhot. Postihy za to, že ukážete víc než tři palce spodního prádla, se pohybují od 25 dolarů po rok ve vězení.

Zápleťka komedie *Příběhy kožených kalhot* z roku 1974 se točí kolem mikrofilmu ukrytého v poklopci, resp. padacím mostu tyrolských „lederhosen“.

V jedné sérii drastických gagů *Jackass* drží dva mládenci kalhoty a jejich kolega skákal z prvního patra se do nich pokouší trefit.

„Saturnin mi jednou vykládal velmi zmatečné teorie o vtipech, kterým se prý říká ka-

nadské. Pokud jsem mu rozuměl, pointa těchto vtipů spočívá v tom, že nakonec buďto hoří dům nebo je někdo těžce zraněn.“ (Zdeněk Jirotka)

Ve filmu *Cirkus* (1928) dostihnou Charlieho Chaplina při balancování na laně uprchlé opičky, které mu stahují kalhoty, až se objeví před rozveseleným publikem jen ve spodkách.

Harold Lloyd je v grotesce *On ve strašidelném domě* (1920) vyděšen chodícími kalhotami, v nichž se skrývá malý černoušek.

V komedii *Hej-rup!* (1934) vyžehlí Voskovec Werichovi kalhoty parním válcem.

Rozdivočelá opice při natáčení Cirkusu pokousaly Chaplina tak, že strávil šest týdnů v domácím léčení. Během filmování ve strašidelném domě došlo k explozi, která připravila Harolda Lloyda o několik prstů ruce. Ve scéně V + W s parním válcem byl smrtelně zraněn komparzista. Režisér Mac Fritch vyvázl s podmíněným odsouzením.

Herec Jan Libíček dostal infarkt, když s Vladimírem Menšíkem natáčel v loďce vodnicovou scénu veselohry *Jak utopil dr. Mráčka*.

„Když vám parní válec přejede hlavu, můžete být taky mrzákem nadosmrti.“ (Felix Holzmann)

Tělo zesnulého Charlieho Chaplina zmizelo po pohřbu z hrobu. Nejprve se mělo zato, že jde o pomstu neonacistů, pak se ukázalo, že mrtvolu ukradl polský automechanik a požadoval za ni výkupné.

„Jeho podělané kalhoty ztratily se ve víru světové války,“ dočteme se o kadetu Biegle-roví poté, co se posral po koňaku.

Když Hitler shlédł Chaplinova *Diktátora* (1940), vyslal prý do USA zvláštní tajné komando SS, aby komika zavraždili.

Ruce vzhůru, kalhoty dolů!

Ruský básník Vladimir Majakovskij nazval svou erbovní poemu *Oblak v kalhotách* (1915). Vyšla v roce, kdy se Havel nacházel v ruském zajetí.

Definice kalhot z učebnice pro pánské krejčí: „oblečení na spodní část těla od pasu ke kotníkům, které kryje obě nohy odděleně“.

V roce 1951 vychází Švejk s vysvětlivkami Zdeno Ančíka. Čtenáři zde najdou například tyto explikace: rigol – žlábek, pes aportuje – vycvičený pes přináší ukázaný předmět v tlamě, gramotnost – dovednost číst a psát.

V totéž roce byl komunisty zatčen a uvězněn komunista Artur London.

„Dva strážní mě chytí, začnou mnou cloumat, tlučou mi hlavou o zeď, aby mi, jak říkají, uvedli myšlenky na pravou míru,“ píše London v knize *Doznání*.

„Hlava je kulatá, aby myšlení mohlo měnit směr.“ (Francis Picabia)

London nachází popis své situace v Kierkegaardovi: „Jedinec ve své úzkosti, vyplývající ne z toho, že je vinen, nýbrž že může být za viníka považován, se viníkem stává.“

Filozof Soren Kierkegaard byl po celé Kodani vysmíván pro svůj ledabylý styl oblékání. Když si někdo pořádně nenačkal kalhoty, říkalo se mu: „Ty chodíš jak Kierkegaard!“

Václav Havel v době svého pobytu ve vězení sdílel celu s jistým Šolcem. Ten později vzpomínal, že když do cely vrazil bachař a zařval: „Havel, upravte se!“, povytáhl si arestovaný kalhoty téměř až po prsa.

Zdeněk Jirotka v *Saturninovi* píše: „Všechno bylo špatné. Počínaje vázankou a konče charakterem.“

Vyšetřovatel Londonovi vyhrožoval, že mu bude slušet „státní kravata“, čímž myslel oprátku.

Havlův spoluvězeň Šolc byl v civilu krejčí. Jednou prý v kriminále pronesl: „Václave, jestli se v tý politice uděláš, tak já ti budu šít!“

Artur London byl souzen v procesu s „protistátním spikleneckým centrem“, k němuž se „slétali nepřátelští špióni jako černí krkavci“, jak řekl v zahajovací řeči prokurátor Urválek. V dalším příměru přirovnal obviněného k „chobotnici o tisících chapadlech přisáté na těle republiky“.

Jeden dědeček z Tokaje otevřel okno volaje: „Ratata batata patata fatata!“ ten nejasný dědeček z Tokaje, píše Edward Lear ve *Velké knize nesmyslů*.

Když se Václav Havel v roce 1989 stal prezidentem, objevil se při slavnostní inauguraci v nápadně krátkých kalhotách, za což byl vysmíván.

„Co krok, to poledne“ – tak byly posměšně zvány kalhoty do zvonu, jež zpouzarizovali hippies.

Ve vykonstruovaném procesu se spiklenci přiznávali v předem naučených výpovědích jazykem obžaloby: „Přiznávám, že jako židovský buržoasní nacio-

nalista... jsem se již tehdy obklopoval buržoasně nacionalistickými a sionistickými živly... ve spolupráci s agentem a špiónem Benešem a jeho klikou... jsem plnil příkazy svých imperialistických pánů.“

V historicky první grotesce *Pokropený kropic* stoupne hoch zahradníkovi na hadici, a zarazí tak proud vody. Překvapený zahradník pohlédne udiveně do ústí hadice, z níž najednou vytryskne mohutný proud do jeho tváře.

Během výslechu spiklence Otto Šlinga došlo v soudní síni ke kuriózní situaci – obviněnému spadly při veřejném líčení kalhoty!

V knize *Knoflíková válka* uřezávají chlapi nepřítelům knoflíky u kalhot. „Bylo to jistě lidštější, než uřezávat hlavy...“

Krejčí Šolc, který Havlovi kalhoty na inauguraci šil, vysvětloval, že nebyly krátké. Jen povytažené.

Artur London: „V průběhu své výpovědi gestikulující Šling nebude mít dost času, aby zachytil kalhoty – příliš velké vzhledem k jeho vyhublosti, které mu spadnou na zem. Komický pohled na našeho přítele ve spodcích v nás vyvolá homérský, hysterický smích. Sám náš přítel Šling propukne v smích první, když si natahuje kalhoty, a jen s námahou pokračuje ve výpovědi.“

Ve filmu *Cirkus* (1928) dostihnou Charlieho Chaplina při balancování na laně uprchlé opičky, které mu stahují kalhoty, až se objeví před rozveseleným publikem jen ve spodkách.

„Musím říct, že se z toho víceméně raduji,“ řekl Havel o svém kalhotovém in-

cidentu. „Říkám si, že je to docela něžný způsob posměchu vůči mojí osobě.“

Artur London: „Clementis je jedním z těch, kteří se smějí nejvíc. Marně se snaží uklidnit se a svírá lulku mezi zuby, div ji nepřekousne. Slánský se směje, až mu tekou slzy... Smích se zmocňuje přítomných a členů soudního dvora. Prokurátor skrývá obličej za široce rozevřené noviny. Členové senátu sklánějí hlavy ke svým spisům. Dozorci kuckají, snažíce se potlačit smích.“

V detektivce *Pokušení Petra S.* od Lawrence Sanderse se mafiánovi zasekne podolek košile do zipu u poklopce kalhot. Náhodnému svědkovi trapné situace zničí mafián život. Rozvrátí jeho podnikání, nechá zabít jeho společníka: „Nepochybně vydržel mnoho, ale pomýšlení, že by někomu mohl být směšný, by neunesl.“

Artur London: „Tento smích, k němuž byla nehoda, která potrefila našeho kamaráda, jen záminkou, umožňuje kolektivní uvolnění hercům hrozné tragédie, která se odehrává. Předseda považuje za nutné přerušit jednání.“

Většina aktérů procesu se spiklenci byla popravena. V rozsudku padlo jedenáct trestů smrti a tři doživotí.

„To jsem si nepomyslel,“ říká Švejka paní Palivcové, „aby odsuzovali nevinného člověka na deset let. Že jednoho nevinného člověka odsoudili na pět let, to jsem už slyšel, ale na deset, to je trochu moc.“

Prokurátor Urválek: „Občané soudci, žádám pro všechny obviněné trest smrti. Nechť váš rozsudek dopadne ja-

ko železná pěst bez nejmenšího slitování. Nechť je ohněm, který do kořene vypálí tuto hanebnou hlízu zrady.“

Spejbl s Hurvínkem pozorují pohřební průvod. „Taťuldo, kdo umřel?“ „Já myslím,“ zamudruje Spejbl, „že ten v rakvi.“

Po Havlově smrti uctili příznivci bývalého prezidenta jeho památku Dnem ohrnutých nohavic.

Když končil prezidentský mandát Václavu Klausovi, jeho odpůrci se shromáždili k pochodu s kalhotami na půl žerdi.

Po vynesení rozsudku jsou odsouzení spiklenci odváděni do cel: „Dřív než Šling vstoupí do cely, obrátí se k nám a jeho rty naznačí úsměv. Zamává na nás. Nevím, co si mám myslet. Šlingu, příteli, co znamenal onen úsměv, když jsi nás opouštěl?“ píše London.

Poslední Hitchcockův film *Rodinné spiknutí* (1976) končí šibalským mrknutím hrdinky Blanche.

V létě 2005 navštívil Miloš Zeman s manželkou Jiřího Paroubka na jeho chatě v Jizerských horách. Zeman, v té době bez funkcí, s Paroubkem, tehdy premiérem, diskutovali o politice a houbali. Setkání se nezúčastnila tehdejší Paroubkova žena Zuzana, která po celou dobu zůstala schovaná v chatě. Skryta za závěsem v okně ukazovala novinářům různé předměty: plyšovou hračku, autíčko, Zemanovu knihu *Jak jsem se mýlil v politice* i – pánské trenýrky.

Proces se spiklenci se konal sedm let po válce. Ze čtrnácti obviněných jich bylo jedenáct židovského původu.

V knize *Jidiš pro radost* nacházíme toto podobenství: Inženýr přijel na služební cestu na několik týdnů do haličského městečka. U tamního židovského krejčího si objednal kalhoty na míru, ale krejčí je včas nedodal, a tak inženýr odcestoval bez nich.

Jiří Paroubek komentoval počínání své ženy: „Bylo to loutkové divadlo, takové dada.“

Po sedmi letech zavítal inženýr do onoho městečka znovu a krejčí mu přinesl nové kalhoty. Inženýr: „Pánbůh stvořil celý svět za sedm dní – a vy potřebujete sedm let na jediné pitomé kalhoty!“

Z dada básně Tristana Tzara: „Prrrra! Chrrrra! Prrrra! Bum! Bum!“

Krejčí: „No jo, ale podívejte se na ten svět a – podívejte se na ty kalhoty!“

Dantova *Božská komedie* se původně jmenovala pouze *Komedie* (Commedia) – přídomek Božská k ní připojil až Dantův životopisec a vykladač Giovanni Boccaccio.

Jan Nejedlý

Citace

Zdeněk Jirotka: Saturnin, Fr. Borový, Praha 1943

Košilaté epopeje, vybral a přebásnil Radovan Krátký, ČS, Praha 1970

Jaroslav Hašek: Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, ČS, Praha 1975

Artur London: Doznání, ČS, Praha 1990

Proces s vedením protistátního spikleneckého centra v čele s Rudolfem Slánským, Ministerstvo spravedlnosti, Praha 1953

Edward Lear: Velká kniha nesmyslů, přeložil Antonín Přidal, MF, Praha 1998

Leo Rosten: Jidiš pro radost, přeložil Ota Ornest, Academia, Praha 1998

Václav Fronk: Sebereflexe české společnosti, Václav sobě, Bílina – Praha 2011

Zápisník filmového maniaka

Velký Gatsby

Poslední verze Velkého Gatsbyho (USA 2013) je zdařilým příkladem toho, že více je někdy více až příliš. Režisér Baz Luhrmann se rozhodl, že novelku Francise Scotta Fitzgeralda nafoukne do obrovitých rozměrů, čímž z Velkého Gatsbyho udělá Ještě Většího Gatsbyho nebo dokonce Největšího Gatsbyho. Když Gatsby pořádá večírky, musí to být megavečírky, když jede autem rychle, je to pochopitelně rychlostí formule 1, když přesvědčuje svého přítele a vypravěče v jedné osobě o své minulosti, predestírá mu činy superhrdiny. První třetina filmu běží jako splašená: Luhrmann zdůrazňuje ztřeště-

nost jazzového věku opulentními obrazy a nutno říci, že se mu daří vás do nich vtáhnout (jen by kamera nemusela stále poletovat jako vrtulník). Jenže když se má dostat k samotnému příběhu, začne film selhávat a nakonec i nudit. Večírky skončily, silácké postupy se k jemnému příběhu přestanou hodit a vzniká dílo nebezpečně blízké kýči. Když totiž příběh vyprávíte do krajnosti zahnanými výrazovými prostředky, musíte si zvolit takový, který je unese. A Fitzgeraldův Gatsby není na takovou zátěž připraven. Text plný zámlk, náznaků a situací, které až vypravěčův komentář vrhne do jiného světla, se filmovému způsobu vyprávění sám o sobě dost vzpírá. A když se navíc všechny detaily pokusí přehlušit okázalou stylizací,

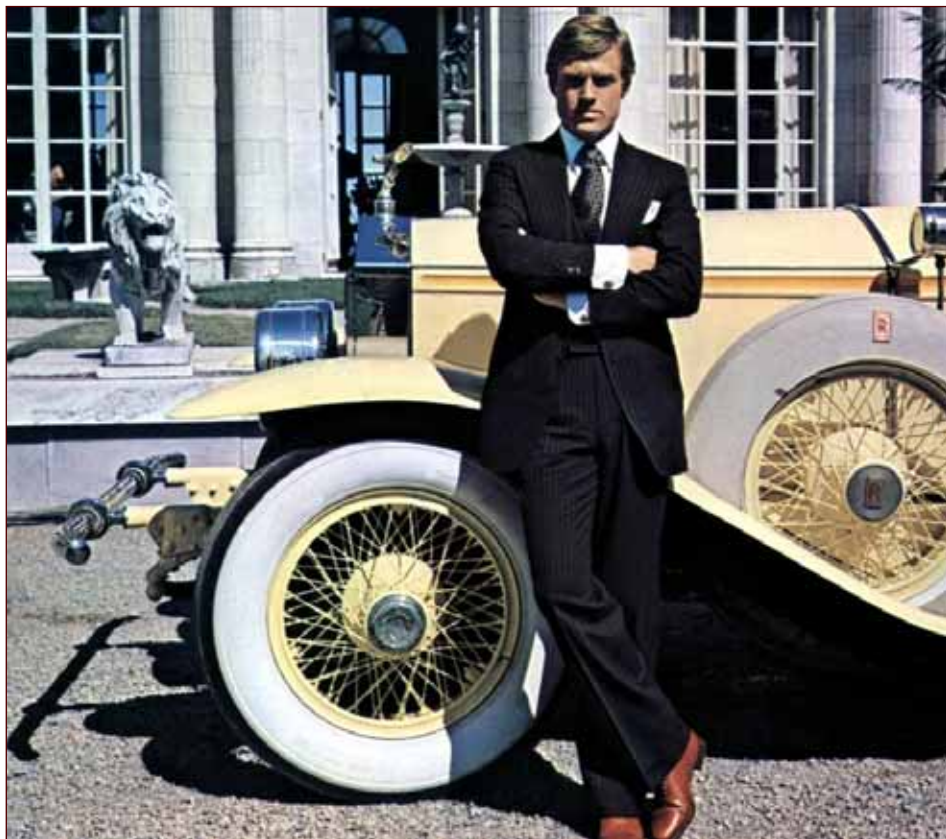

Fitzgeraldův
mnohovrstevný milostný
příběh je redukován do
teenagerského
uvažování, které vše
zásadně
znevěrohodňuje.

musí film zákonitě selhat, protože se mu nepodaří vyřešit neřešitelné rozpory. Například na Gatsbyho večírku ho většina lidí nezná a dokonce se spekuluje, že žádný takový člověk neexistuje, zatímco o chvíli později se ukazuje, že ho poznává skoro celý New York. Anebo: vypravěčův obdivný tón ke Gatsbyho ušlechtilosti by asi měl být trochu nalomen tím, že hlavní hrdina nechá své chudé rodiče strádat (v knize tomu je ovšem právě naopak). Na konci snímku zbydou pouze otázky a jednou z nejhlavnějších je pak samotný ústřední motiv – Gatsby se pokouší poněkud výstředními prostředky získat svou dávnou lásku Daisy a nabízí jí nový začátek s jedinou podmínkou: musí říct, že svého manžela nikdy nemilovala. Jenže Daisy to v klíčovou chvíli odmítne. Z Luhrmannova filmu není vlastně příliš jasné, proč se nakonec takto rozhodla, režisér si nakonec pomůže jednou přehnaně násilnou scénou, kdy Gatsbyho jejího manžela málem napadne: jeho nezvládnutá zuřivost ji znechutí. Fitzgeraldův mnohovrstevný milostný příběh je redukován do teenagerského uvažování, které vše zásadně znevěrohodňuje. Přefouknutý film praská a zanechává po sobě Velké Nic. Možná se neměl Luhrmann bát a příběh Gatsbyho převyprávět bez úcty k originálu – kdyby ho kupříkladu nechal svého dávného mecenáše Dana Codyho zabít (a Fitzgerald

45

to v jistém názaku úplně nevylučuje). Gatsby by pak byl člověkem, který se pro svůj sen nezastaví opravdu před ničím a extrémnější chování by se pak lépe snoubilo s do krajnosti využitými vizuálními prostředky. Takto je z filmu nakonec nejzajímavější, že Leonardo di Caprio umí zahrát Roberta Redforda.

Ostatně Velký Gatsby, ve kterém Redford hraje spolu s Miou Farrow (Jack Clayton, USA 1974) je o poznání povedenější. Scénárista (Francis Ford Coppola) dokázal z Fitzgeraldovy novely citlivě vypreparovat podstatné motivy a ty ještě zvýraznit. Je zajímavé, kolik si z toho Luhrmann z předchozího snímku vypůjčil a jak dané momenty přehnal. Například scéna, kdy Gatsby vyhazuje košile ze skříní, protože se jimi před Daisy chlubí, se v Claytonově verzi odehrává v obyčejné ložnici, zatímco v Luhrmannovi má obrovská ložnice u stropu ochoz s policemi, aby rozhazování košil vypadalo co nejefektněji (příznačné je, že u Fitzgeralda Gatsby košile jenom vyndává). Ale abych se vrátil ke Claytonově filmu: jeho předností je, že postavy nejednají prvoplánově, přesto je nám nakonec jejich jednání zřejmější. Zvláště Daisy nakonec i chápeme: od Gatsbyho se nakonec odvrátí nejen proto, že je nevyrovnaná a miluje pocit jeho lásky, aniž by jej sama zcela sdílela (Mia Farrow je ovšem tak hysterická, až se divíme, že ji vůbec někdo zbožňuje), nebo že by nakonec nedokázala říci, že svého manžela nikdy nemilovala, ale i proto, že si drásavě uvědomuje nemožnost nového začátku (Gatsby do svých plánů nikdy nezahrnul fakt, že Daisy má malou dceru). Z Claytonova filmu vyzařuje téměř stejný smutek jako literární předlohy: z vědomí toho,

že naše sny se neplní a že po každém bujarem večírku nakonec přijde zlá kocovina.

Zítřka nehrajeme!

Film Zítřka nehrajeme! (A Prairie Home Companion, USA 2006) je posledním dílem režiséra Roberta Altmana, který má pro americký film stejný význam jako pro ten evropský Fellini. Jeho filmy sice nebývají kasovními trháky, ale nejslavnější snímky zná snad každý. Ve své kariéře zažil Altman dvě opravdu skvělá období: jedním z nich jsou prakticky celá 70. léta, kdy natočil filmy jako Tři ženy, MASH (neplést si s levičáckou televizní agitkou), či Nashville a pak přelom století (známý je především film Hráč, ve kterém se v úvodním osmiminutovém záběru mimo jiné řeší, že se dnes už žádné dlouhé záběry ve filmu nepoužívají). Zítřka nehrajeme! je stejně velká část Altmanových snímků složen z drobných střipků, které se postupně skládají dohromady, aby se nakonec slepily v jedno velké zrcadlo odrážející tu či onu společenskou skupinu. A stejně jako v jiných jeho filmech zde spousta hvězd hraje malé role, o které by se u jiných režisérů zajímali pouze druhořadí herci, zatímco v Zítřka nehrajeme! je zastávají například Woody Harrelson, Tommy Lee Jones, Kevin Kline či Meryl Streepová. Film je poctou konkrétní rozhlasové show, která se dodnes vysílá z divadla v Saint Paulu v Minnesotě. Altmanův snímek pojednává o fiktivním posledním večeru této show, kdy jenom dcera jedné z účinkujících upomíná na to, že se děj odehrává v tomto tisíciletí, nikoliv někdy v 70. letech minulého století. Country písně (a zazní jich opravdu početně) jsou prokládány víceméně přátelským hašteřením účinkujících, které nevede k žádnému dramatu, "pouze" ukazuje život v zákulisí. Snaha vytvořit přátelskou poctu jednomu pořadu je ovšem největším

úskalím pro neamerického diváka. Je to podobné jako s fimem *Nejistá sezóna* z cimrmanovského divadla – zážitek z tohoto humoru se cizozemcům sděluje jen velmi neskutě. Následkem toho vidíme v Altmanově filmu něco jiného než Američané: zatímco my například pozorujeme, jak jednotlivá čísla prokládají reklamou na sušenky či boty, oni vědí, že show je nekomerční a nemůže opravdovou reklamu vysílat a všechno je tedy více či méně vtipná fikce. Bereme zkrátka vážně to, co ve skutečnosti je jemná satira. I proto není *Zítřka* nehrajeme! snímkem, ze něhož se posadíte na zadek. Nicméně i když z našeho hlediska nepatří mezi nejlepší Altmanova díla, prakticky žádný český režisér není schopen natočit ani z desetin tak dobrý film.

Horem pádem

Altmanova díla by si měl každý den pouštět kupříkladu Jan Hřebejk. Na jeho *Horem pádem* (ČR 2004) jsem se chtěl podívat se ženou, abych se konečně mohl považovat aspoň za mírného znalce českých filmů (k tomu zkrátka musíte kromě Markéty Lazarové či Petrolejových lamp zhlédnout i snímky, o jejichž kvalitě máte už předem opodstatněně pochybnosti). Ležím v posteli, pojídáme oříšky a já mám děj? vu: chvílemi se koukám na scény, které jsem už dozajista viděl, ale hned ty další se mi vůbec nevybavují. Až po dvou třetinách filmu mi došlo, že jsem si *Horem pádem* už jednou pouštěl, jen milosrdná paměť mi tuto tragickou zkušenost zastřela (na druhou stranu mi ta bestie dovolila dívat se ještě jednou, proto píšu tuto glosu, abych se tomu jednou provždy vyhnul). K filmům, jako je *Horem pádem*, je těžké psát cokoliv: chabý příběh rozlomený do dvou nevěrohodných dějových linek, snaha vyřešit všechny celospolečenské problémy za sto minut (úplně pito-

má je například scéna, kdy se jedna z postav hraná Ingrid Timkovou z ničeho nic změní v rasistku, čímž Hřebejk ukazuje, jak se předsudky drží i inteligentních lidí). A vůbec je v tomto filmu mnoho za vlasy přitažených scén, které mají postavy nemilosrdně odhalovat a přitom jsou pouhou plakátovou tezí, takže odhalují jen a jen neschopnost scénáristy (Petr Jarchovský). A po několika dnech od zhlédnutí filmu pomalu zapomínáte, o čem to vlastně byl. A to je na Horem pádem (kromě ojedinělých výstupů, jako extempore drzých otlečených zlodějíčků v policejní cele hraných Pavlem Liškou a Markem Danielem) jediným pozitivem Horem pádem.

Ještě žiju s věšákem, plácačkou a čepicí

Když jsem kdysi viděl hru Reného Levinského (pseudonym Samuel Konigsgartz) *Ještě žiju s věšákem, čepicí a plácačkou*

v Divadle v Dlouhé, docela se mi líbila, i když to nebylo žádné veledílo. Šlo o příběh malého nádraží, kde se zas tak nic moc neděje, ale pod vší nesmyslnou konverzací je cítit snaha „malých“ lidí udržet si důstojnost, i když by mělo jít jen o vrácení záclony, ze které si uklízečka udělala svatební závoj. Až nyní – po mnoha letech – jsem se odhodlal podívat se na stejnojmenný film (ČR 2005). A nebyl to pěkný zážitek. Režisér Pavel Göbl se rozhodl natočit snímek s odkazující k šedesátým letům a také ke hrabalovské poetice, jenže mu z toho vyšla toporná stylizace bez jakékoliv atmosféry a smyslu. Je až zarážející, jak nedokázal ani původní vtíp ze hry natočit tak, aby měl pointu. Göblův snímek působí jako výsledek práce nadšence, který sice na teoretické rovině jasně odhalí, v čem spočívá úspěch jeho režisérských vzorů, v praxi ale nejenže neumí jejich postupy rozvíjet, ale ani dobře napodobit. Už jen fakt, že neherci pod jeho režijním vedením zůstávají opravdovými neherci (nejsou tedy jejich výkony funkčně použity jako třeba u raného Formana) svědčí o jeho nekompetentnosti. V Göblově podání zůstávají banality banalitami – máte pocit, že si někdo poznamenával příhody na jednom nádraží a pak je sesypal dohromady v naději, že z nich vypadne něco hlubokomyslného. Film nejenže nemá děj, který by stál za zaznamenání, ale ani žádnou atmosféru. Nakonec si zapamatujete jen scénu, ve které Igor Chmela v roli výpravčího poskakuje po místnosti jako Spiderman – chybou režiséra totiž říká své repliky pokaždé z jiného místa.

Jaromír Trpký

Výběr z tisku

PRO SENIORY • 15.- Kč na akademické půdě zdarma • 20. květen 2013

Prastaré kousky starého psa

Rozděl a panuj. Jak prostá poučka. Mohlo by se zdát, že po těch tisícovkách let, co se používá, bude už tak profláknutá, že se jednání provozované na jejím základě bude předvádět pouze v muzeu pomocí nějakých mechanických figurín. Ale kdepak. Starého psa novým kouskům nenaučíš, praví jiná moudrost. Ovšem i ty staré kousky bývají často velmi účinné, nehledě na všeobecný technický pokrok, internet, mobil nebo viagru. Miloš Zeman je ukázkovým exemplářem takového starého psa, co umí jen staré kousky. Ale některé staré kousky jsou prostě zároveň i evergreenem.

Martin Putna prošel všemi stupni i kolečky vyžadovanými k udělení profesorského titulu. Jinak by jeho jméno ani nebylo na seznamu těch, které má prezident v červnu slavnostně, leč formálně jmenovat. Dle právního řádu i platného úzu by mohl návrh na Putnovo jmenování odmítnout

zidentem Zemanem přijmout, pokud nemenuje i Putnu. Pak by se na pranýři ocitl prezident, jenž by najednou byl tím, kdo blokuje jmenování nových profesorů.

Avšak Miloš Zeman spoléhá na přesný opak: že když jsou ve hře profesury, půjde kolegalita stranou. A nemusí se jednat rovnou o titul profesora, platí to i v méně důležitých věcech. Když má prostě sto lidí něco dostat a jeden se nespravedlivě ocitne z kola ven, valná část oné většiny nehne prstem.

„Je to malý krok pro člověka, ale velký skok pro lidstvo,“ pronesl americký astronaut Armstrong, když vystupoval z kosmického modulu na měsíční povrch. V politice, v mocenském ovládnutí platí něco podobného: ostrakizace jednoho člověka, jenž měl tu „drzost“ mocipána kritizovat, což všichni dobře vědí, ale na jehož obhajobu se nakonec většina nepostaví,

Starý pes a nové kousky

Poprvé v mladé pákistánské historii dochází k výměně vlády bez asistence armády, cestou regulérních voleb.

Děkujeme Alláhovi, že dal Pákistánské muslimské lize (PML-N) další šanci sloužit vám. Všichni jsme lidští tvorové, všichni děláme chyby. Důležité je, abychom si z toho vzali poučení. Nejsme anděly. Budeme pokračovat tam, kde jsme skončili roku 1999.

Vítěz květnových voleb Naváz Šaríf (63), vůdce konzervativní strany s jádrem v pákistánské části Paňdžábu, tak freudovsky potvrdil moudrost, že starého psa novým kouskům naučit nelze.

Jeho neslavná minulost je chronicky známa. Když byl v říjnu 1999 vyhnán armádou z úřadu předsedy vlády nekrvavým pučem, Pákistánci to vojákům nevy-

částnit se letošních voleb a jenž sedí v Islámábádu v domácím vězení.

PML-N vyhrála na celé čáře. Pro jejího největšího soka, sindhskou levicovou Lidovou stranu (PPP) současného prezidenta Áliho Fazla Zardária (77) odvo-

■ DINOSAURŮ

Týden na obou a kdekoho. H vejce vejci, u jiný to děje v soused v Německu se Z sexuální a peder předáků, hlavně niela Cohna-Ben šenostech z alte dávno i napsal. T opak jak blízko n cům. V Austrálii i slu Clive Palmer stvím a přes Čín becně je známa, stavit a provozov má dva šlágry. N výběhy pro 165 ský park. Roboty dá rozum. Jak m

Minirecenze

Dutourdova Psí hlava je jenom hříčka. Ale taky pěkný příklad toho, jak jedna bizarní vlastnost hrdiny dovede čtenáře protáhnout devadesáti stránkami, aniž by to třeba jen jednou zanedbalo. Na Edmondovi Du Chaillu je zajímavé akorát to, že se narodil se psí hlavou. Ta ale stačí, aby člověka napínalo, jak se prosmýká životem a jak to s ním dopadne. Jeden ze superjednoduchých literárních receptů zní: vyberte si fakt divného hrdinu.

Překlad, vybavení a grafická úprava potěší. Všimněte si super obálky.

Dutourd, Jean: Psí hlava. Přeložila Sylva Křižanová. Brno, Es-ma 2012

Tai či knížky nejsou k tomu, abyste si v nich počtli, ale k tomu, aby vás nabily pro cvičení. Je zajímavé pozorovat, jak vám čtení písmenek může mimoděk proměnit tělesný postoj nebo způ-

sob chůze. Wolfovi Lowenthalovi se to i ve třetí knize daří.

Lowenthal, Wolfe: Like a long river. Long River Tai Chi Press 2005

Nevím, jestli Douškovo Hejno bez ptáků dosahuje světových kvalit. V některých místech se mi zdálo, že i jo. Každopádně má ale světové ambice – tématy, zpracováním, záběrem. A ty jsou české literatuře potřeba jako sůl.

Ano, ta knížka má trochu nabubřelou sebereklamu. Skutečně, není to myšlenkový převrat a žádnou velkou „slepu skvrnu“ západní civilizace“, o které mluví anotace, v tom neobjevíte. Má to i mouchy ve stavbě, možnost číst obě knížky v náhodném pořadí je trošku přeceněná atd. Ale – strašně se mi na tom líbí odvaha udělat při jejím psaní a vydávání všechno jinak. Jinak, než je u nás v kotlince obvyklé. Vydát si to po svém, přesvědčit lidi, aby se nadšeně zapojili, vyrobit krásnou papí-

rovou věc, psát konečně o něčem jiném, než o tom, že někde sedíme, jsme trapní a je nám smutno.

Čte se ta knížka dobře, baví, táhne, nenudí, byť jsou ty sáhodlouhé úvahy natažené na nejbanálnější příběh ze všech („Budou spolu?“). A odvaha všechno předtím naznačované a tvrzené na posledních stránkách pohřbit, udělat z toho fantasmagorické blábolení, je báječná. Další ukázka toho, jak nás některé naprosto logické konce dokážou překvapit.

Je super, že tu začínají vycházet takovéhle věci.

Doušek, Filip: Hejno bez ptáků. Praha, Toito 2012

Liszt a Wagner... v Piešťanech

2.

Co
zas
máte?

3.

Smrději
vám
noty.

Facebook. Coca Cola. iPhone. Pedofilia.
Usáma bin Ladin. Youtube. Parfémy.
Shakespeare. Tescoma. Sex. Dovolání.
Pilsner Urquell. Microsoft. Team building.
Anal. Vodafone. O2. TV Nova. Telefonát.
Samsung Galaxy. Antikoncepce. Tiskopis.
and shoulders. Ježíš. Adidas. Detroit.
Nokia. Parmezán. GE Money Bank.
Jaromír Jágr. Procter & Gamble. Thelma & Louise.
Vladimir Putin. Paris. Madrid. London.
Apple. Grilování. Steven Spielberg.
Bill Gates. ODS. FC Bayern München.
Havel. Dildo. Marlboro. Smrt. Nike.
movies. Calvin Klein. Lacoste. Eiffel.
Nivea. Dell. Haribo. Rum. Louvre. C.
Mercedes. Sephora. Karaoke. C&A.
Jones Industrial Average. Burza. Pusinka.
Barbie. F1. Al-Quaeda. Honda. Sa.

filie. McDonald's. Ikea. Terorismus.
Chanel No 5. Nescafé. Tiger Woods.
ná. Croatia. Fotbal. Barrack Obama.
lding. Napoleon. Krteček. Windows.
ecom. Hollywood. Islám. Penicilin.
tanic. Tutanchamon. Milion. Head
t Red Wings. Becherovka. Fucking.
nk. Neonacismus. Neuróza. KFC.
ne Beatles. Baseball. Toyota Corolla.
ndon. DPH. Bulvár. Pablo Picasso.
Bild. Blesk. Pohřební služba Praha.
n. Atentát. Milka. 007 Bond. Václav
Beijing. Spaghetti. Fujica. Teen xxx
Tower. Mojito. Lufthansa. Stalking.
Castle Wolfenstein. Smajlík :-) Bible.
Reichstag. Brufen. Mt Everest. Dow
ssy Riot. ČSOB. New York. Snickers.
azka. Levi's. Cosmopolitan. Tesco.

Hledali jste na internetu parfémy Calvina Kleina a dostali jste se na tuto stránku? Jsme rádi, že jste k nám zavítali. Nepřeklikávejte, nesakrujte, zkuste si Dobrou adresu prolistovat, třeba v ní naleznete odpovědi na otázky, které byste se nikdy neodvážili Googlu položit.

vi
anov

a
25

B

Po kanálech Sprévy
z Jannowitzbrücke přes
Kreuzberg, Tiergarten,
Charlottenburg a kolem
Reichstagu zase nazpátek.

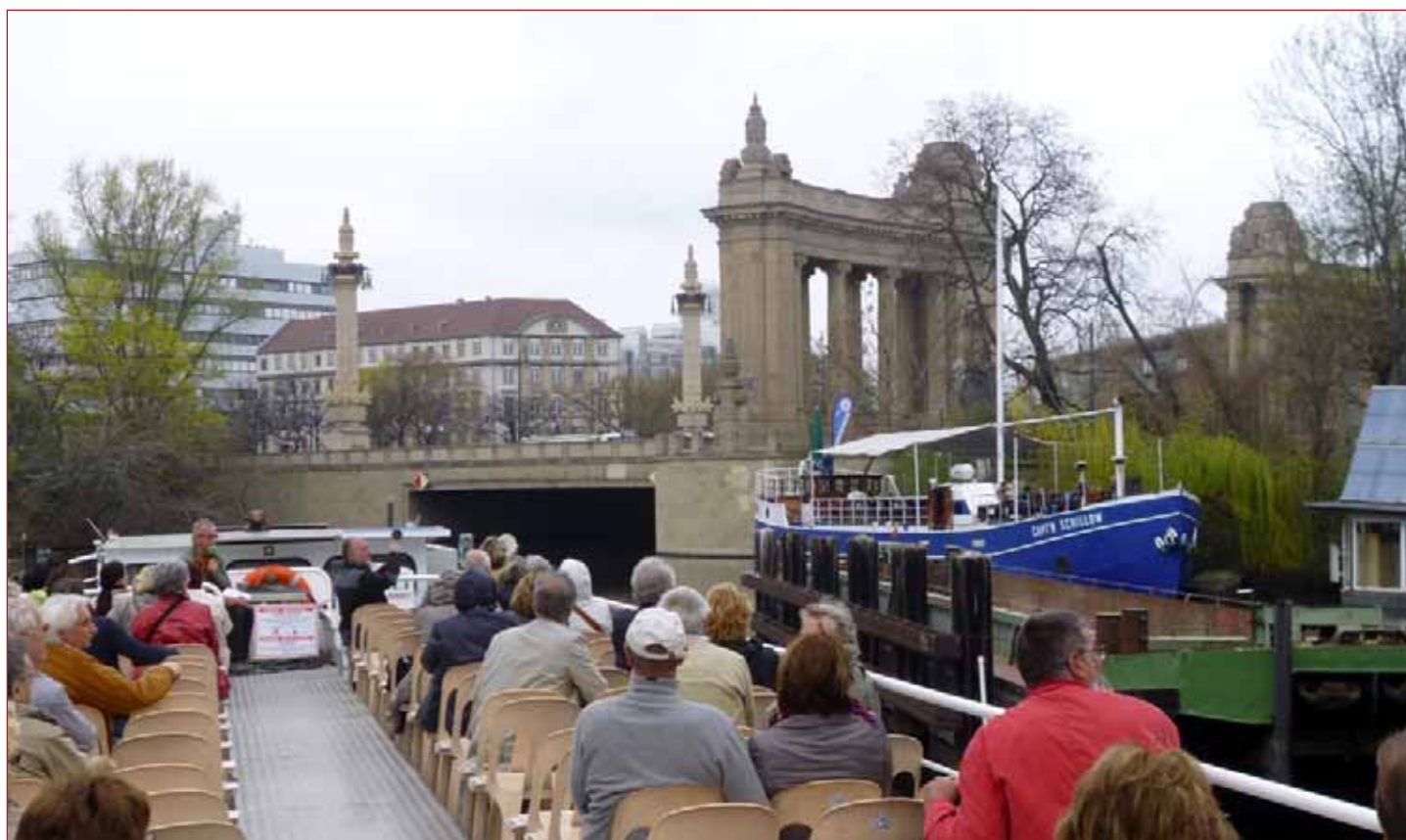
Foto Michal Šanda

erlín

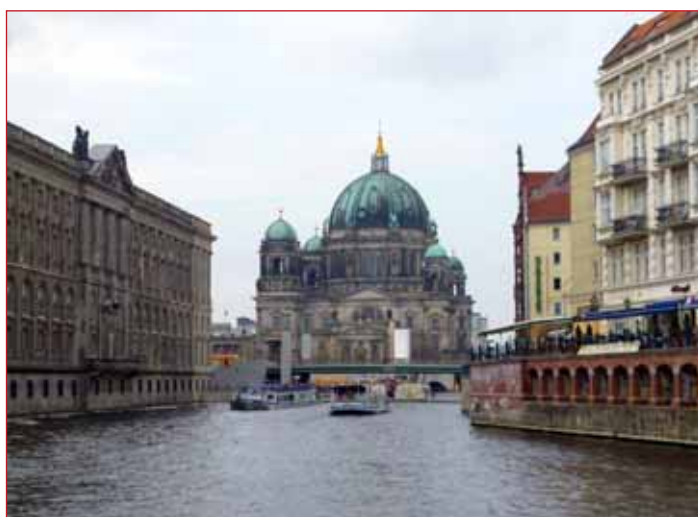
Vi anov

V ano a

Vi
anov

a
25

Čítanka DA:
Jaroslav Chobot
Měkké stroje

Jaroslav Chobot se narodil se 29. 4. 1941 v Benešově u Prahy. Národní knihovna mu připisuje obory básník, malíř, sochař a performer. Od roku 1951 žije v Táboře. Pracoval v Kovosvitu Sezimovo Ústí (1964–1991) a v Divadle Oskara Nedbala (1991–2002). V 60. letech přispíval experimentálními texty do časopisu *Tvář*. Knižních vydání svých básní se dočkal nepoměrně později. Opožděně debutoval sbírkou *Cihlový vlk* (1997), následovaly *Potní mlýny* (2001), *Měkké stroje* (2007) a *Měkkým strojům* (2007).

Měkké stroje, skladba 38 textů, jsou předvznikovými záznamy měkkých strojů, které si zvolily svého autora, aby textovým způsobem uvedl měkko-strojové analýzy z předvznikového období předexistence měkkých strojů, zejména jde o situační průběžnost existence o emotivní vzájemnou komunikaci m. strojů o bytostnou hierarchizaci, technologii interaktivní vzájemnosti, o prolínající antropomorfní relikt mlhavého systému – jeho neskutečnou funkčnost. Měkkým strojům, 46 básní, zjevně utvořených tzv. lidským autorem, stejným, jako v případě textové skladby, ovšem bez volby měkkých strojů – jde o interestéhož autora, který je ale měkký stroj, aby technizující populaci měkkých strojů uvedl i utopický stín lidské bytostnosti spojované s předměty, stroji a objekty života. Jde tedy o básně napsané měkkým strojům, jako lidský a autorský dar. Obě části textů měly být původně v jedné knížce, jako vzájemné opaky těžké skutečnosti. Jednak vnímané měkkými stroji, jednak autorem lidským. Měly mít stejný rozsah, 46 stran textu. Kniha měla být vázána zleva a zprava vzhůrohově, takže by vznikl střed knihy, použitelný jako ohnisko proměny čtenáře v měkký stroj.

Michal Šanda

Chvojtové se prodloužili
stejně jako ruce hněvu
který tudy volně proudil
skrze úzké nosné **slehy**
do vzduchových píšťal sloupů
Našli vhodné průchodiště
otevřené vlastní chůzi
skrze tubus dutých táhel
za prodyšnou dráhou kroků...
Napnutými uchy Stočen
pokračoval obvod slehů
pro vzdálenost k čemukoliv
co je něčím neúměrné
mimo špice srostlých těles
protažených hlavicemi
do nástavných proluk Trupu...
aby se tak slilo **těsno**
přehozením vratných paží
bez účinné samozměti...
Pro budoucí možný dosah
obracením prohýbala
s neúměrným vyčkáváním
budoucího **mimoděje...**
Vyprostil se nový **výval**
nepokrytý žádným z Chvojtů
zatažených mezi ztráty
táhnoucí se **zmenšeninou**
zachycenou mezi **hlezná...**

Každé nové zabíhání
uplatnilo nový rozkol:
pátá vlna prořezala
třetí náběh zemní kapsy
čekající na **rozkolu**
(v úzké brázdě prošlých slehů)
při tom zvolna nabíhala...
Vprostřed trasy následností
velmi blízko mezistěnu...
Ten však odkryl vstupy mezer
které začal přiživovat
na všech možných zakřiveních
s vlídným teplem pod vrstvami
na původní dráze pásma
jdoucí přímo do Trojstěnu
pokleslého ve své **mase...**
Chlojtové se vychlípili
do mezery pronikání
to se téměř zastavilo
jako **zkruty** na podstavcích
jejichž vliv už přestal trvat
neodvratným **zformováním...**
Jistoty a závislosti
zmrazovaly každé změny
prodloužené nasáváním
do podoby svého **skluzu**
Ten se zvolna zakotvoval
až se prolнул k **Valvolinům...**

Všechny části strmé Stočny
(jejíž trup byl místem strhů)
Zpusťly vodou při **záběžích**
mezi vzniky vodní **spousty**
nahuštěné do ničidel
vybavených změkčováním
odpadové vodní změti
nezávazných mechanismů
ve kterých vždy někdo sedí
jako nýty strojních rukou
nastrčené do předstihu
průhlednými pouzdry dějů
stahujících vlastní souběh
odmítané odlišnosti
která by snad blokovala
navozenou bázi přediv
předřadníkům utkvívání...

Šla v nich znova jejich chůze
mezi kroky dílčích obměn
za předměty konečnosti
v nejslibnějších nakupeních
aby mohla propadávat
vlastním stropem na počátek
za měnidla pod hlavami
skrže náběh **Přečníváků**
po beztvarych zakončeních
ponorného jádra Trupu
které náběh naplnilo...

Stálý Kocel zůstal v páce
protažené do Majáku
mezi stroje raných Chvojtů
prosahaných Valvoliny...
Těmi prošel Vali-Line
pářící se s vlastní kapsou
aby mohly vznikat Chlůvy
sestavené z malých částí...
takřka jako brouci Zrna
měnící se v **odpínadlech**
působením jednovzniku
respektujíc každé **hřejno**
protažené zplošťováním
bez základů vlastní hmoty
(od Jahod až po zajíce)
sunoucí se snadno válci

do stěnových vřelých pánví
mezerami po **zátvrdu...**
S předstíraným zmlazováním
celých bloků živné masy
v obracivé sklopné Nozdře:
zprůhledněné bděním pásem
na koncích své **průtočnice**
s průbojnými záklopkami
zrušeného stupně proměn
stoupajících na svá kola
po odbočných **opruzeních**
(do nástavby Mezitěsna)...

Ssezkův Hřib se o vše staral
rozptýleným řídkým tělem
zataženým do podběhů
beztvarými průvodiči
spojenými s Vali-Linem...
Ten se volně zkopíroval
břišní vlnou Meziñoží
v živých částech **odplaziva**
Stejně jako slehlý Vago
obracivou sklopnou Nozdrou
stoupající do **nástisků**
přetvořených Jahodami
v odstavených strojních páslech
schraňovaných potní kapsou
k slisovaným stohům vaty:
otáčením měkkých tyčí
v obtahových místech Trupu
s převráceným odhýbáním
pod ochozy **Nápesníků...**
Stahovaných ze zálohy
na polštáře blízkých měniv
bez nezbytných tuhých bání
blokujících neúplnost
v pohodlném dlouhém ději
s přichytnými dutinami:
mezi břichy s **přečnívákem**
upevněným mezi Chlůvy
jako nutný **uhlazovač...**

Strojoženy procházely
dalším zpětným zabíháním
v neosobních suvných tělech
vprostřed místa vnější zóny
nastražené na svém **slehu**
mezi proudy hustých spleť
v propojivé atmosféře
názorného **jícnu proměn...**
Po příhodných kultivarech
zaklíněných v kapsách válců
mezi **tepny** hluchých pásem:
sedí ve svých sběrných židlích
přetížené vztyčováním
mechanických zadních běhů...
...jako by si protly pahýl
nastavený nozdrou vzduchu
do druhotné strnulosti
s polohmotným zacílením
v samém centru příštích Jahod
vybavených lvími **pěstmi...**
Za Měkany nižších vrstev
padá hlava jejich Trupu
oddělená krkem pásma
v návykovém tempu chůze
zmnožující strojní nohy
nakupené Zevrubníky
s únikovým propojením
vtělováním do předvzniku...

Mezi Hříby Valvolinů
pro orání na stoupadlech
v Trupech které nabíhají
s neúměrným množstvím proluk
spojovaných stroji **těsna...**
...zakotví se měkké stroje
na podstavě břemen bání...
v místě kde je Ssezkův Kocel
vpěchovaný do Vatoně
mechanismem obří **Krůty:**
řídkých **Hřibů**
měkkých **oblin**
odtných **táhel**
raných **Chodlů**
pozdních **Pljotů...**
Na nástavcích svého **Zrna...**

Petr Štengl

Autoportréty

Za mých mladých let se používaly telefony výhradně k telefonování. Zlaté staré časy!

Daleko se
nedostanete.
Nechcete riskovat
přesdržku v tmavém
zákoutí od
vyhladovělých revizorů
v hromadné dopravě.
Jsou čím dál
hladovější.

Roman Rops

OK

Romanetto na pokračování

Nečekané setkání

Toho dne byl Miloš velice neklidný. Až přijdete o byt, přitom zjistíte, že o vás bůhví proč jeví zájem cizí armáda, a navíc budete mít v hlavě jak v aerodynamickém tunelu, tak budete taky neklidní. A když jakýsi revolverový plátek pirátsky zveřejní nějaké odposlechy vydávané za vaše umělecké dílo, možná se začnete i kývat.

Kývat jako Miloš, když vytáhl z automobilu zbytek hotovosti, který by stačil tak na večeři pro dva u hladového okna na růžku. Apanáž, přiznávání mu z jistých tajných, ale nikoliv ilegálních kruhů majících starost o jeho talent, je v důsledku publikačního extempore nepochybně zastavena.

Toho dne měl Miloš proč být velice neklidný, ale naštěstí potkal svou finanční poradkyni. Vždycky spolu prohodí pár slov, což ho povzbudí a naplní, i když zrovna nemá žádnou půjčku. „Když má člověk řízení, podepíše cokoliv,“ pravila lišácky a Milošovi připadalo, že se dokonce usmívá.

• • •

Co lze dělat v centru bez hotovosti?

Na kavárnu nebo hospodu zapomeňte rovnou. Nikde vás jen tak zaclánět nenechají.

Sednout si třeba na lavičku do parku? A vstupný bude platit kdo?

Na městskou zeleň či na nějaký obrubník si taky nemyslete. Z prvního vás vyžene strážník. (Třeba nemá právo, ale máte vy snad na pokutu za exhibicionismus, napadení činitele, pozvracení republiky? Ne? Tak nezkoušejte diskutovat o svých právech.) A na druhém vás ušlapou příčinnivá pilníci ve spořádaném poklusu. Anebo turisté.

Běžte si do knihovny. Tam mají somráci svůj nevyhlášený koutek, odkud je nevyhodí častěji než dvakrát za směnu. A na záchodě teče pitná voda.

Můžete jít taky do kostela. Určitě poblíž najdete nějaký, kde se ještě nevybírání za vstup.

Napít se můžete ve veřejném napajedle. V centru jsou dokonce dvě a pejskové je mají taky rádi.

Daleko se nedostanete. Nechcete riskovat přesdržku v tmavém zákoutí od vyhladovělých revizorů v hromadné dopravě. Jsou čím dál hladovější. A čím hladovější, tím agresivnější jsou. I revizor je jen člověk jako vy.

Zkusíte pěšky hledat cestu v olovnatém dýmu? Betonové zátarasy nepřeležete. Přechodů ubývá, jsou drahé a neefektivní. Překonat tak jeden vzdušný kilometr městského centra znamená pět kilometrů pěšího

probíjení se davy, zátaras a ruskou ruletou dopravního provozu.

A beztak nedojdete daleko. Protože na to, abyste si dali někde cestou jídlo nebo aspoň eurohotdog, stejně nemáte.

• • •

A jde, přece Miloš jde, i s tím strašným hovnem v krku, které metastázuje do mozku a dělá ze života kocovinu a ze světa jeden velký hovnocuc vycpaný papírovými kapesníčky.

Jde a ví, že chřipka, to je jako fašismus – nikdo vás od ní úplně neosvobodí.

Má poslední dvě cigarety, co zbyly ze včerejška. Nemá v pořádku papíry. Má v krku ostnatý drát. Nemá jiné příští než dopis v kapse. Dopis s datem 1. máje 1870. Něco je velmi v nepořádku, ví. Neví však co dělat. Má tolik času a tak málo chuti.

• • •

Stříbrné sochy na kamenném mostě přes Vltavu stojí na svých podstavcích, každá s kloboukem u nohou. Několik osamělých chodců, několik v páru. Hlouček turistů, jehož vůdkyně píchá do vzduchu pestrým deštníčkem. Májové slunce šokuje přihlížející. Milenci hledí mosazný symbol na soklu jedné ze soch. Pro štěstí.

Socha s obrovským pozlaceným křížem v levé ruce se pomalým a neuvěřitelně plynulým pohybem uklání dobrému dárci. Dívka v pestrých punčocháčích obdivně tleská, mládenec žertem opětuje úklonu a vhadzuje soše do klobouku pár drobných. Poté co odeznělo poslední cinknutí mincí, se stříbrná socha navrácí do původní pózy. Ale milenci už jsou někde jinde.

A na druhém konci kamenného mostu se rozestupují turisté před duchem nepřítomným Milošem. Ten však zahrnul doleva a schází dolů po robustních schodech na oválné náměstí ústící v park.

Na schodech se dočasně ztratí ze zorného pole kamerového systému. Kdo má čisté svědomí, nemá se čeho obávat.

• • •

„Ještě jeden mandlový sirup?“ sklonil se kostnatý číšník nad stolem u okna.

„Hhh, opakujte!“ zasípěl mastný pán se zavoskovanými ušima, a pohlédnuv na hodiny vyhrkl: „Už není čas!“

Zdvihl se ze sofa a zahájil přesun ze salonu do zasedačky. Otrlý divák by v něm v ten okamžik možná poznal hvězdu z nočního, nekódovaného, kanálu, věnovaného přenosům z parlamentních disputací. Otíral si pleš zleva doprava; vždy tak a nikdy opačně.

Zvon z nedalekého chrámu odbil teprve půl deváté, ale přítomní vypadali, že mají výrazně víc za sebou než před sebou. Na terase se stmívalo. Vyžile se tvářící pětadvacítka odložila papíry s poznámkami a protáhla se jako překrmená kočka. V devět začíná.

Mezitím se otevřely dveře do chodby vedoucí k pokojům, a dva statní stěhováci odtud přinesli kataleptické těleso národního umělce. Číšník je na svém místě a podává básníkovi ještě na prahu salonu životadárnou injekci. S podporou starostů odchází spolu s ostatními i on směrem k zasedačce.

V komfortně vybaveném salonu zůstává před devátou už jen starý číšník. Prodlívá se přehnaně vysokým kobercem jako zfetovaný čáp.

Žena je už na svém místě.

Jako schůdek zvýšené pódium, které vybíhá do auditoria pro deset, patnáct lidí. Projektor. Několik tichých posluchačů. Žena z terasy stojí na pódiu a věčně, nevzrušeně odkládá své oblečení. Má čas.

Projektor vrčí naprázdno.

• • •

K zahradní restauraci na Žofíně, v tuto roční dobu stále mimo provoz, přicházel Miloš

Mezitím se otevřely
dveře do chodby
vedoucí k pokojům,
a dva statní stěhováci
odtud přinesli
kataleptické těleso
národního umělce.
Číšník je na svém
místě a podává
básníkovi ještě na
prahu salonu
životadárnou injekci.
S podporou starostů
odchází spolu
s ostatními i on
směrem k zasedačce.

V komfortně
vybaveném salonu
zůstává před devátou
už jen starý číšník.
Prodlívá se přehnaně
vysokým kobercem
jako zfetovaný čáp.

Žena, zrůžovělá trémou,
přednáší. Její gesta jsou
neškolená, ale přesto
zvláště podmanivá ve své
úspornosti. Na stěnu za ní
je promítán obrazový
doprovod. Přístrojem
schovaným v pravé
pěstičce ovládá
powerpointovou
prezentaci.

25
Nahotou, která trvá déle
jak čtvrt hodiny a nevyvíjí
se, k smrti znudění
pánové předstírají
pozornost. Naslouchají.
Vciťují se. Berou si
ponaučení.

Na stěně se zubí holčička,
pak chlapeček. A znova.
Holčička. Chlapeček.
Chlapička a holeček.

s nedůvěrou. Mezi zelenajícími se stromy byl na dohled sám a jeho kroky ve všudypřítomných odpadcích nepříjemně šustily. Až budete chtít někoho v klidu oddělat, pozvěte ho zrovna tam.

Obešel celý areál, ale kromě váguse spícího na rezavě železném stole s novinami pod hlavou nenašel nic a nikoho. Zpoza řeky doléhalo dunění tramvají.

„Jak by řekl Petr Cibulka: no konečně!“

Miloš se otočil za hlasem. Vágus ležel pořád na stole, ale zpod novin pozvednutou hlavou se šklebil jako starý známý. Kdo jiný v tom mohl mít prsty. Nonstop, zapomenutý kabát, pozvánka, roztleměný parťák.

Student.

„Kdo jiný.“

• • •

Kdo má čisté svědomí, nemusí mít strach.

Socha se v pomalém úklonu nezastaví, ale plynule se sehne k dárce, natáhne k němu dlouhé paže a objímá jej i s křížem v ruce. V tom okamžiku ukrytý spínač sepne. Výbuch. Rána, hluk, tlaková vlna rozprskne tělo oběti i tělo sochy do několika metrů. Nepřehledná směs připomíná tajemné suroviny k dosud neznámému pokrmu. Pšouknutí, které oťráslo oběma břehy řeky. Kamery nepoškozeny.

Z oblohy se ještě snáší stříbřitý poprašek.

A kamenný most je jako v pohádce.

• • •

Pípne smska.

„Mobilní služby blokovány s důvodu bezpečnosti. IDF, Lt. Blaskowitz“

• • •

Žena, zrůžovělá trémou, přednáší. Její gesta jsou neškolená, ale přesto zvláště podmanivá ve své úspornosti. Na stěnu za ní je promítán obrazový doprovod. Přístrojem schovaným v pravé pěstičce ovládá powerpointovou prezentaci.

Nahotou, která trvá déle jak čtvrt hodiny a nevyvíjí se, k smrti znudění pánové předstírají pozornost. Naslouchají. Vciťují se. Berou si ponaučení.

Na stěně se zubí holčička, pak chlapeček. A znova. Holčička. Chlapeček. Chlapička a holeček.

„Pořídili jsme si spolu hypotéku, pak první dcerku a synka. Potom jsem se do něj i zamilovala a naše štěstí se zdálo být se vším všudy v plné výbavě.“

Před manželem jsem měla stejnou úctu jako před hlavní poštou. Vnukal mi pocit velikosti, jistoty... trvalosti. Věděla jsem sice, že moc Filipa nemá, ale vážila jsem si jeho abstraktního chlapství. –

Pánové začali otáčet hlavy ven ze zasedačky.

Dýchánek narušoval nějaký hluk od vstupních dveří. Tak poslali číšníka, ať to vyřídí.

„Vysvětlete mi konečně, o co tady jde!“ křičel Miloš na svého průvodce. Zřejmě celou cestu mlčeli.

Nového člena zmírnil až pohled na starého číšníka.

„U nováčků obvyklé. Každý zpočátku trochu vyvádí...“

„Tak nám pěkně vítejte, pane spisovateli.“

Miloš ostrážitě vstoupil do Klubu a tam spatřil obraz jako z Apokalypsy.

Michal Šanda

Němohry

Před časem výzkumy ukázaly, že současná mladá generace nedovede číst, respektive absolventi středních škol nejsou schopni správně porozumět čtenému textu. V posledním roce ovšem pozoruji, že lidé nejsou schopni ani mluvit. Zírám na to s otevřenými ústy: do badatelný v Divadelním ústavu nakráčí studentka, rozhlédne se po místnosti, já jako bych byl vzduch, mne přehlédne, hledá totiž zástrčku. Do ní zapne notebook. Budu teď asi nařčen ze staromilství, ale já bych si představoval, že by předešlá scéna neměla být němohrou, že by měla proběhnout se slovy:

„Dobrý den.“

„Dobrý den.“

„Můžu si zapnout noťas?“

„Samozřejmě. Zástrčka je vedle badatelského stolu.“

Tak nějak.

Dobrý den už na pozdrav neříká skoro nikdo. Děkuji. Prosím. Tahle slova jsou tabu.

Vracel jsem se včera vlakem z výletu Kokořínkem a zčistajasna na sedačku vedle mne žuchnul dačan. Buch!

Do včerejška jsem se domníval, že než člověk vstoupí do kupé, měl by se čistě formálně dotázat: „Máte tady volno?“

Neuvěřitelné je, že se němohra rozšířila i do ostatních odvětví komunikace. Spousta prakticky založených fiškusů zjistila, že pokud nebudou odpovídat na e-maily a sms, že si tím ušetří padesát procent práce. Po čase se věci vyřeší jakoby samy. Že je to křupanské jednání? Co na tom. Docela běžné je to i v literárních kruzích. Stalo se mi, že jsem poslal do redakce časopisu jimi objednanou recenzi a čekal na odpověď, ta ale nepřišla, proto jsem po týdnu napsal další e-mail a zase se nikdo neozval a když mi neodpověděl nikdo ani

za další týden, došlo mi, že se recenze redakci časopisu nelíbila a že ji neotisknou.

Tuhle praxi si osvojila i většina nakladatelů. Nabídnout knihu a půl roku marně čekat = vaše kniha se bohužel nehodí do našich edičních záměrů, jak se dříve kulantně odpovídalo.

I ten Facebook je podle stejného kopyta. Poslala mi žádost o přátelství jakási dáma, doteď netuším proč. Začali jsme si dopisovat a potom jsem navrhnul, jestli by nešla na čtení do Fra, když máme společné facebookové přátele. Ticho. Facebook oněměl.

Němý byl i chlapík u nás v trafice. Očividně netušil, že podle bontonu má přednost ve dveřích ten, kdo vychází. Ustoupil jsem o dva kroky dozadu. Neřekl ani bú. Co ale čert nechtěl, hned nazítří ráno se zase hrnul do krámu. Tentokrát už jsem mu neustoupil. Jeho reakce přišla okamžitě:

„Co je, ty čuráku!“

V duchu jsem si oddychl, nerad bych totiž ukvapeným odsudkem křivdil němotou postiženému nebožákovi.

Případ poslední, za ten si můžu sám, protože jsem důvěřivý trouba. Kamarád měl rodinné problémy; á konto toho si ode mne půjčil peníze. Nechci je vrátit. Zavolal jsem mu, abych se zeptal, jak to u rozvodu dopadlo. Můj telefonát ale pokaždé nechá spadnout do hlasové schránky...

Že je česká společnost bezectná a ne slušná, to se ví. Mne by jenom zajímalo, kam až se to hodláte promlčet?

Anebo ne, radši mlčte.

Vi Foto- anov aktua- lita

Foto Michal Šanda

wolfgang liebeneiner I žaluji I 1941

abbás kiarostamí I věrná kopie I 2010

jean epstein I finis terrae I 1929

werner herzog I
I nosferatu – fantom noci I 1978

cykly J Play It Cool – film a moderní jazz
G Nouvelle Grečner Vague
K Jiří Weiss II

So I 01.06.	17.30	KRYŠTOF MAŘATKA V PONREPU II FILMOVÁ TRILOGIE MARTINA ČIHÁKA A JANA DAŇHELA I ČR 1991–1994 I celkem 60 min.
Po I 03.06.	17.30	Jiří Weiss I ULOUPENÁ HRANICE I ČSR 1947 I 89 min. I W
	+20.00	Bertrand Tavernier I KOLEM PÚLNOCI I Francie 1986 I čes. tit. I 125 min. I J
Út I 04.06.	+17.30	POSTIŽENÍ NORMALITOU – PROJEKCE K VÝSTAVĚ DOX Wolfgang Liebeneiner I ŽALUJI I Německo 1941 I čes. tit. I 112 min.
	+20.00	VIZUÁLNÍ ANTROPOLOGIE III Jean Epstein I MOR VRAN I FINIS TERRAE I Francie 1929, 1930 I čes. tit. I celkem 84 min.
St I 05.06.	17.30	Jiří Weiss I HRA O ŽIVOT I ČSR 1956 I 92 min. I ang. tit. I W I english friendly
	+20.00	Apichatpong Weerasethakul I MEKONG HOTEL I Thajsko – Velká Británie 2012 I čes. tit. I 61 min.
Čt I 06.06.	+17.30	Roger Vadim I NEBEZPEČNÉ ZNÁMOSTI I Francie 1959 I čes. tit. I 100 min. I J
Pá I 07.06.	17.30	Jiří Weiss I MŮJ PŘÍTEL FABIÁN I ČR 1953 I 90 min. I W
	+19.30!	Otto Preminger I ANATOMIE VRAŽDY I USA 1959 I čes. tit. I 148 min. I J
So I 08.06.	+19.00!	PRAŽSKÁ MUZEJNÍ NOC I OD JAZZU PO ELECTRONICU
Ne I 09.06.	15.00	MEZINÁRODNÍ DEN ARCHIVŮ I PÁSMO PRO DĚTI I DOSPĚLÉ
	17.30	MEZINÁRODNÍ DEN ARCHIVŮ I CO SKRÝVAJÍ DEPOZITÁŘE ODDĚLENÍ PÍSEMNÝCH ARCHIVÁLÍ I vernisáž a komentovaná prohlídka výstavy
	+20.00	MEZINÁRODNÍ DEN ARCHIVŮ I Edwin Carewe I RAMONA I USA 1928 I čes. tit. I 70 min. I němý film s živou hudbou
Po I 10.06.	17.30	Jiří Weiss I ZBABĚLEC I ČSR 1961 I 96 min. I W
	+20.00	Louis Malle I VÝTAH NA POPRAVIŠTĚ I Francie 1957 I čes. tit. I + krátký film I celkem 104 min. I J
Út I 11.06.	17.30	David Ondříček I GRANDHOTEL I ČR 2006 I něm. tit. I 100 min.
	+20.00	Robert Aldrich I CO SE VLASTNĚ STALO S BABY JANE? I USA 1962 I čes. tit. I 119 min.
St I 12.06.	17.30	Jiří Weiss I VSTANOU NOVÍ BOJOVNÍCI I ČSR 1950 I 100 min. I W
	+20.00	Roman Polanski I SLEPÁ ULÍČKA I Velká Británie 1966 I čes. tit. I + krátký film I celkem 119 min. I J
Čt I 13.06.	+17.30	Denys de la Pottellière I NEVÍTANÝ DĚDIC I Francie – Itálie 1961 I čes. tit. I 93 min.
Pá I 14.06.	+17.30	Jiří Weiss I BRITSKÉ DOKUMENTY I Velká Británie 1939–1945 I čes. tit. I celkem 70 min. I W
	+20.00	Abbás Kiarostamí I VĚRNÁ KOPIE I Itálie – Francie 2010 I čes. tit. I 106 min.
Po I 17.06.	17.30	Eduard Grečner I KAŽDÝ TÝŽDEŇ SEDEM DNÍ I Slovensko 1964 I 84 min. I G
	+19.30!	Fellini – Visconti – Monicelli – De Sica I BOCCACCIO 70 I Itálie 1962 I čes. tit. I 193 min. I čes. verze I čes. tit. I celkem 113 min.
Út I 18.06.	+17.30	GIOVANNI BOCCACCIO – 700 I PÁSMO KURIOZIT I ČSR 1964 I NDR 1973 I Itálie 1940 I
	20.00	Eduard Grečner I NYLONOVÝ MESIAC I Slovensko 1965 I 84 min. I G
St I 19.06.	17.30	Jiří Weiss I ZLATÉ KAPRADÍ I ČSR 1963 I ang. tit. I 105 min. I W I english friendly
	20.00	NFA 70 I Myzet – Havel I ŠACHTA POHŘBENÝCH IDEJÍ I ČSR 1921 I čes. + ang. tit. I 47 min.
Čt I 20.06.	+17.30	Jiří Weiss I BRITSKÉ VÁLČNÉ FILMY I Velká Británie 1940–1941 I čes. tit. I celkem 72 min. I W
	20.00	Dziga Vertov I MUŽ S KINOAPARÁTEM I SSSR 1929 I s živým doprovodem Carlose Roose, Belgie I 70 min.
Pá I 21.06.	18.30!	ANIMACE V ČESKÉM AMATÉRSKÉM FILMU I ČSR 1936–1999 I celkem 62 min.
	21.00!	Mila Turajlićová I CINEMA KOMUNISTO I Srbsko 2010 I ang. tit. I 100 min.
So I 22.06.	17.30	Open Media Collective I POVÍDKY Z G20 I Kanada 2011 I orig. ang. verze I 55 min.
	20.00	NFA 70 I SFÚ 50
		Eduard Grečner I DRAK SA VRACIA I Slovensko 1967 I 81 min. I ang. tit. I G
Ne I 23.06.	+17.30	Jiří Weiss I TŘICET JEDNA VE STÍNU I ČSR – Velká Británie 1965 I čes. tit. I 80 min. I W
	+20.00	Richard Brooks I CHLADNOKREVNĚ I USA 1967 I čes. tit. I 128 min. I J
Po I 24.06.	17.30	Jiří Weiss I MARTA A JÁ I Francie – Německo 1990 I 99 min. I W
	20.00	CENA ANDREJE „NIKOLAJE“ STANKOVIČE ZA ROK 2012
Út I 25.06.	17.30	NFA 70 – RESTAUROVÁNÍ FILMU M. J. Krňanský I KRÁSNÁ VYZVĚDAČKA I ČSR 1927 I 82 min. I němý film s živou hudbou
	+20.00	Orson Welles I PROCES I Francie – Itálie 1962 I čes. tit. I 110 min.
St I 26.06.	+17.30	Carlo Lizzani I KRONIKA CHUDÝCH MILENCŮ I Itálie 1953 I čes. tit. I 103 min.
	+20.00	John Cassavetes I STÍNY I USA 1959 I čes. tit. I + krátký film I celkem 89 min. I J
Čt I 27.06.	+17.30	Chaim Tabakman I ŠIROCE OTEVŘENÉ OČI I Izrael – Francie – SRN 2009 I čes. tit. I 91 min.
Pá I 28.06.	+17.30	Rudolf Noelte I ZÁMEK I SRN 1961 I čes. tit. I + krátký film I celkem 96 min.
	+20.00	Werner Herzog I NOSFERATU – FANTOM NOCI I SRN 1978 I čes. tit. I 106 min.

■ česká verze I czech version

▼ originální verze s českými titulky I original version with czech subtitles

I giovanni boccaccio

fellini – visconti – monicelli – de sica I
I boccaccio 70 I 1961apichatpong weerasethakul
I mekong hotel I 2012robert aldrich I
I co se vlastně stalo s baby jane? I 1962chaim tabakman I
I široce otevřené oči I 2009

rudolf noelte I zámek I 1968

m. j. krňanský I krásná vyzvědačka I 1927

denys de la pattellière I
I nevítaný dědic I 1961carlo lizzani I
I kronika chudých milenců I 1953

svatba v korálovém moři I 1945

G
oeth
ova

7 a

Blázen na hoře

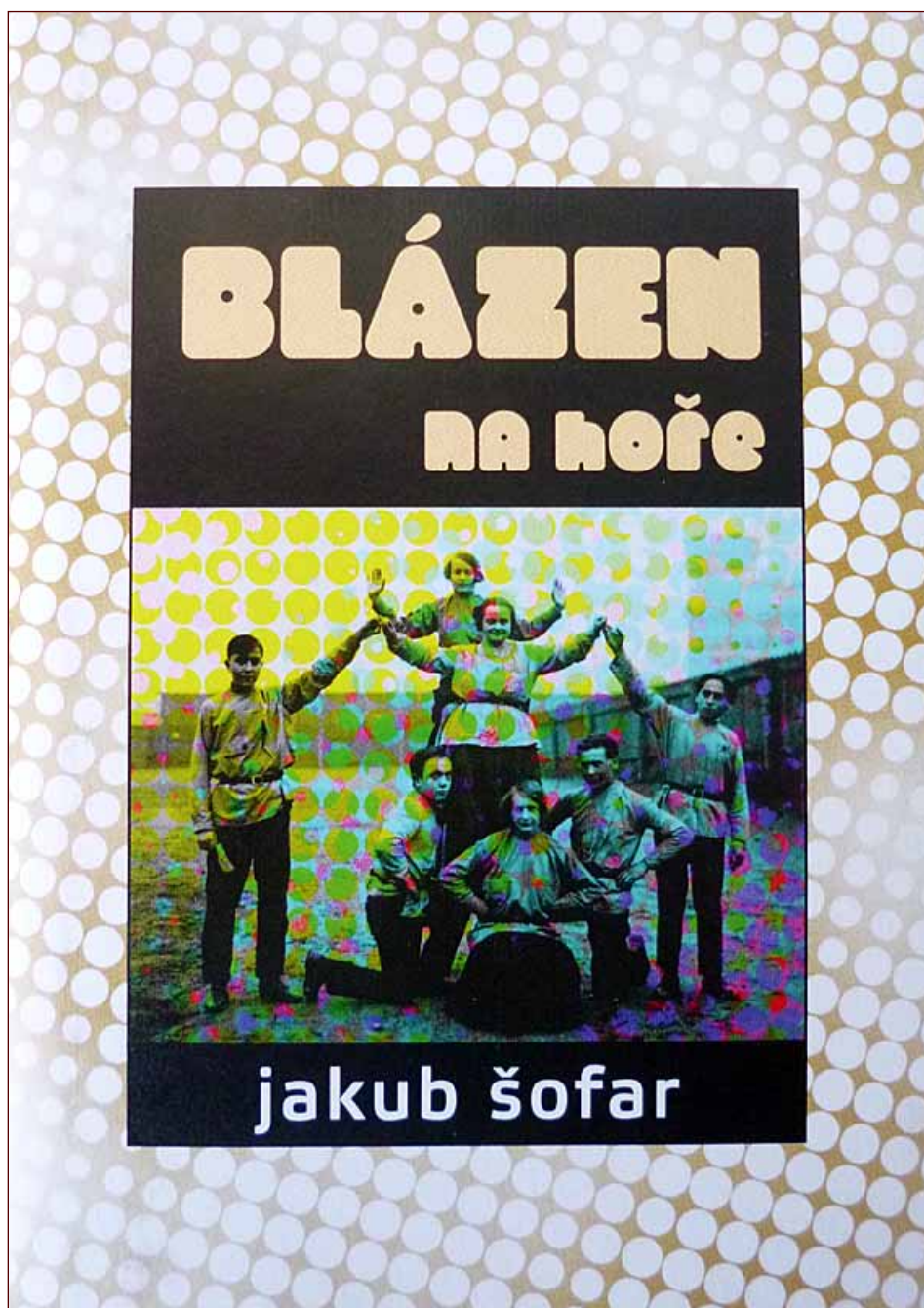
Jakub Šofar

Jsem blázen na hoře. Nikoliv Stařec z Hory. To vůbec ne. Blázen na hoře je nahoře. S policemi plnými literárních duší. (Až umřu, vyvalí se ze mě zásoby písmenek. Státní hmotné rezervy.) V noci se z nich páří a blázen je v mlze dezorientovaný. Ale baví ho to, i když přesně neví, co je vlastně jeho perimetr.

*Z*ačínám mít v tom našem literárním provozu problémy s tím, jak do něj vstupují iracionální animozity a z něj vystupují soudy ovlivněné čímkoliv jiným než textem. Ne že by to nikdy nebývalo, ale proč teď, téměř na konci existence civilizace, kterou známe? Zatím ještě stále knihy z „kánonu“ zobrazují stejný svět. Sofokles, Shakespeare nebo Viewegh píšou o tom stejném. Počítám, že tak za dvě generace už to nebude pravda. Ale to je teď podružné.

Mohu se samozřejmě objektivně čtenářsky mýlit, nikoliv však subjektivně. Ja-

kuba Katalpa je jedním z největších talentů za posledních 15 let v téhle kotlince. Ať ji stokrát nařknou ze žvanění, všichni ti milci opravdovosti, kteří si hrají na Jany Lopatky. Akorát že nekončí šedesátá léta a kytky nevadnou v lafech strojních pušek. Literatura není svědomí národa a nepomáhá mu masírovat zborcenou páteř. Komenského nápady o škole, která je hrou, zní jako zborcený harfy tón. Co se dříve označovalo jako vize, to se dnes nazývá Alzheimerovou chorobou. Nepláceme u vlajky, nepřisaháme na Masařika se svatovávčanskou orlicí v klopě.

Chci jen říci, že literatura hraje na začátku 21. století úplně jinou roli, než chce těch 20–30 potřeštěných intelektuálů, kteří mají místo gumy v trenkách oprátku, na níž byla napsána reportáž. Ne, že by vzývali Julia Fučíka, dokonce na něj zvysoka po právu serou, ale v té knize jsou pořád jako doma. Líbí se jim to klima, ty emoce, ta energie vzlínající z písmenek. Líbí se jim kniha buben, kniha startér, kniha šém, kniha Kniha, model pro lepšího člověka.

Možná se objektivně mýlím, ale prvotina Jakuby Katalpy je poctivá práce s českým jazykem, propasírovaná přes sítko

imaginace. Je svobodná jako drak, který se urve ze špulky a plachtí po obloze.

Těm, co chtějí text louskat jako ořechy, se ani nemůže líbit. Vplouvají do literatury jako by byli sourozenci šeríků z májových dnů. Jenže šeríky nikoho neosvobodily...

Čteme-li stále jenom mezi řádky, tak tam nakonec ty řádky nemusejí snad ani být.

Hledaje nějaké vzrušení, proplouval jsem erotickými inzeráty v internetové verzi Annonce. Jeden se mi líbil: „Tady zena po padesátce mas zajem o pekny sex tak zavo-

lej jicin a okoli.“ No to si dám líbit. Otevřel jsem okno a zařval jsem: „Jičín a okolí!“ Pravda, trochu jsem se styděl, ale když chce člověk trochu zlobit, nesmí být prudérní. Jenže nic se nedělo. Žádný pěkný sex. Ani špatný. Ani ťuk. Tak jsem zase okno zavřel. Už mě asi někdo předběhl.

Aby mohli básníci provozovat svoji živnost, musí být vlastníky specifického výrobního prostředku – básnického střeva. A to střevo musí být čisté. Ministerstvo kultury ČR vede v současné době intenzivní jednání s představiteli Všeobecné zdravotní pojišťovny o tom, aby farmaceutický výrobek Lepicol (směs fruktooligosacharidů s jitrocelem indickým, laktobacily a bifidobakteriemi), který obnovuje střevní mikroflóru, byl pro praktikující básníky distribuován za symbolickou cenu. Jelikož však smíšená komise není přesvědčena, že zaměstnanci lékáren jsou schopni rozoznat skutečné básníky od občanů, kteří by si chtěli pouze zadarmo pročistit střevo, a protože by taktéž došlo k obrovskému nárůstu nových, dosud neobjevených básníků, přichází s řešením. Výrobce Lepicolu by vyráběl speciální variantu pod „básnickým“ názvem (pracovně např. Wolke-rol, Halasol, Pištoral) a ta by byla k odběru pouze ve specializovaných výdejnách.

Čistější střevo – česká poezie zdravější!

G
oeth
ova

7 a

Mrkev ho vcuccla pod zem

Petr Stančík

Znáte knížku, která má hned tři různé konce? A za každou kapitolou hádanku, tematicky navazující na děj? Už jste někdy za správně vyluštěné hádanky sbírali body, které můžete na závěr vyměnit za jeden z konců? To vše vtáhne čtenáře do děje stejně hluboko, jako záludná mrkev hlavního hrdinu Ctibora do podzemní říše cihlového obra. Během své cesty zpátky na zem Ctibor najde nové přátele - zakrslého žestového slona a myš z klíčové dírky - a společně zažijí spoustu napínavých příhod.

KAPITOLA 1

*Čas tluče na buben
a nikdo neví proč.
Když skončí povodeň,
začíná povonoč.*

Ctibor s maminkou a tatínkem bydleli na samotě ve starém domě u řeky. Žili tam dlouho šťastně a spokojeně, až jednou na jaře po řece připlula velká voda. Všichni tři vylezli na střechu a pevně se chytili komínu, tatínek se ještě na poslední chvíli vrátil a vynesl na střechu taky peřiny a už tu byly divoké vlny, které domeček podemlely a přenesly ho o něco dál.

Když voda konečně opadla, museli všechno usušit (samozřejmě kromě peřin) a zase se v domečku zabydleli. Bylo to jako předtím, jenom za oknem stála jiná krajina, ale i na ní si brzo zvykli.

Jenže příští rok přišla další povodeň a znovu domeček pošoupla kus po proudu.

Třetí rok zase.

To už tatínek nevydržel, a protože právě jedli polévku, praštil lžící do stolu: „Tak a dost. Kdyby to takhle šlo dál, jednoho krásného dne by nás ta řeka poodstrkala až do moře. Musíme se přestěhovat někam na kopec, kam žádná povodeň nedosáhne.“

Mamince se ale stěhovat nechtělo. Měla totiž hned vedle domečku krásnou zahrádku, kde pro celou rodinu pěstovala ohromně zdravou zeleninu a bylinky, a to od každého písmene právě jeden druh.

5

A tak tu v řádcích postupně rostly pěkné podle abecedy:

Artyčok, Aloe, Brokolice, Cibule, Česnek, Dýně, Dáblík, Estragon, Fazole, Garcinie, Hrách, Chřest, Ibišek, Jahoda, Kedlubna, Lilek, Mrkev, Netřesk, Okurka, Paprika, Qěták, Rajče, Redkvička, Salát, Špenát, Tuřín, Upolín, Úrazník, Vodnice, Wasabi, Xanthoxalis, Yzop, Zeli a úplně vzadu Žezulník.

Stěhovat se nechtělo ani Ctiborovi, protože tady měl svoje kamarády a taky veliký starý strom s dutinou, do které mohl celý vlézt, což také každý den dělal a vyzdobil si ji uvnitř fotkami svých oblíbených robotů a dinosaurů.

Jenže s tatínkem, když už si jednou něco umínil, nikdo nepohnul ani párem traktorů. Slíbil mamince, že zahrádku budou mít i na nové adrese, a slíbil Ctiborovi, že si najde jiné kamarády, a tak bylo vymalováno, basta fidli, a vlak přes to nejel.

Tatínek pak jejich starý domeček prodal jednomu pánovi, který se chtěl na stará kolena přestěhovat k moři, a koupil za to domeček jiný. Byl sice trochu menší, ale zato stál pěkně na vršku ve velkém městě a voda se do něj mohla dostat jedině vodovodem nebo v láhvi.

Dál už šlo všechno ráz na ráz: přijelo velké stěhovací auto, naložili do něj všechny věci, maminka se rozloučila se zahrádkou a Ctibor se svými kamarády. Zatímco auto odjíždělo, kámoši zůstali stát na chodníku a smutně za ním koukali. Ctibor se vyklonil z okénka a začal jim mávat.

To ale netušil, jakou pohromu tím způsobí! Z jeho mávání se kluci začali zmenšovat, drobnit, mrňavět, sevrkávat se, trpasličit, až úplně připrcati, zakrněli, smrskli se a byli

6

Artyčok, Aloe, Brokolice, Cibule, Česnek, Dýně, Dáblík, Estragon, Fazole, Garcinie, Hrách, Chřest, Ibišek, Jahoda, Kedlubna, Lilek, Mrkev, Netřesk, Okurka, Paprika, Qěták, Rajče, Redkvička, Salát, Špenát, Tuřín, Upolín, Úrazník, Vodnice, Wasabi, Xanthoxalis, Yzop, Zeli a úplně vzadu Žezulník.

ti tam. Naštěstí si toho nikdo jiný nevšiml, protože tatínek s maminkou se dívali dopředu.

„Páni,“ řekl si Ctibor v duchu, „tenhle zmenšomávací trik si musím zapamatovat, protože by se jednou mohl náramně hodit.“

Na konci každé kapitoly tě čeká hádanka. Když ji vyluštíš, dostaneš několik hvězdiček. Čím je hádanka těžší, tím víc hvězdiček ti přinese. Hvězdičky si zapisuj na zvláštní papír a schovávej si je na konec knížky. Tam se dozvíš, co si za ně můžeš pořídit.

PRVNÍ CTIBOROVA HÁDANKA NA DOBRU NOC

Česká abeceda je pěkně dlouhá: a, á, b, c, č, d, ě, e, é, ě, f, g, h, ch, i, í, j, k, l, m, n, ň, o, ó, p, q, r, ř, s, š, t, ě, u, ú, ů, v, w, x, y, ý, z, ž. Má celých 42 písmenek, takže kam se na ní hrabe třeba abeceda anglická s pouhými 26 písmenky. Ctiborova maminka chtěla mít na zahrádce od každého písmena jednu rostlinu. Ale i kdyby se rozkrájela, jsou dvě písmena, kterými žádná rostlina začínat nemůže.

Když je uhodneš, za každé dostaneš 6 hvězdiček.

8

G
oeth
ova

7 a

Panorama polistopadové české literatury

Lubomír Machala

Publikace se zaměřuje na obecnou charakteristiku polistopadového literárního dění, na soudobou prózu, poezii, drama a literární vědu a hodlá především pomáhat při orientaci v záplavě knih, která byla po roce 1989 vydána. Snaží se přispívat k poznání individuálních autorských poetik a přínosů i obecnějších procesů v literárním prostředí a slovesném umění české provenience posledních let. Panoramatickou reflexi dotvářejí autorské medailony a výběrový soubor recenzí publikovaných v českých literárních časopisech.

Jednalo o záplavu do slova a do písmene, po listopadu 1989 vznikly ze dne na den stovky nových nakladatelství, díla proskribovaných autorů pokoutně vydávaná ve dvanácti strojopisných průklepech v samizdatových edicích najednou vycházela v astronomických nákladech. Současně se v této vlně tsunami objevila i do té doby neznámá jména. Naráz, během dvou, tří let, debutovaly desítky autorů, což byl pouze logický důsledek nenormálnosti normalizace. Lubomír Machala byl první, kdo se cílevědomě

Lubomír Machala
byl první, kdo se
cílevědomě na
tyto debutanty
soustředil a už
v roce 1996
vydal Průvodce
po nových
jménech české
poezie a prózy
1990–1995.

Materiál takového rozsahu
by určitě zabral několik
objemných svazků, proto je
upuštění od tištěné
podoby a vydání na CD
zcela na místě. Navíc je
toto CD bezprostředně
navázané na internet, tudíž
jde o operativní a do
značné míry sebe sama
aktualizující studijní
pomůcku.

na tyto debutanty soustředil a už v roce 1996 vydal Průvodce po nových jménech české poezie a prózy 1990–1995.

Od listopadu uplynula už řádka let a na zmapování současné literární scény jeden člověk prostě nestačí, proto si Lubomír Machala přizval spolupracovníky Erika Gilka, Janu Kolářovou, Lenku Pořízkovou, Jana Schneidera a Zuzanu Zemanovou. Výsledkem jejich práce je Panorama polistopadové české literatury. Materiál takového rozsahu by určitě zabral několik objemných svazků, proto je upuštění od tištěné podoby a vydání na CD zcela na místě. Navíc je toto CD bezprostředně navázané na internet, tudíž jde o operativní a do značné míry sebe sama aktualizující studijní pomůcku.

Bohužel má tento projekt podstatný háček, a to, že na něj dostala olomoucká Univerzita Palackého dotaci a CD je proto zdarma a to čtenář zprvu zajásá, ale potom zjistí, že věci zdarma v knihkupectví nemají, proč taky, knihkupci jsou prachsproští kupčící, ne žádná osvícenská charita, a co teď? Já jsem měl to štěstí, že jsem Lubomíra Machalu potkal na Světě knihy a o CD jsem mu řekl a on mi ho následující den přinesl do Divusu.

(mš)

Přivítat pondělí

Petr Král

Petr Král je básník, který za svou poezii
ručí životem. Je třeba dodávat něco víc?

Chodby (Večer do všech stran)

Přicházíme slavit snad dokonce víme co
Najdem i příslušnou místnost zas a zas se ale štěpí
a láme do úzkých chodeb
Podoby se v nich vracejí zkosené z někdejších
krásek jsou čínsky úzkolebé vědmy
před malíře vyplouvají vlastní obrazy
jako neznámé zborcené oltáře
Město za oknem se pod prášením svých světél
propadá do nočních sklepů
Chodbami běhá mrtvý kamarád
ale lapit se nedá V davu se pořád hloub ztrácí i ten
co za útěku skrývá revolver v čím dál tajnějších
kapsách

Venku na křižovatce to dál patřičně svářejí srší
do vztyčených plátů plechu
až rozsvěčí do běla jejich pustotu
Dvojí černý klikyhák jejich těl ji podepisuje

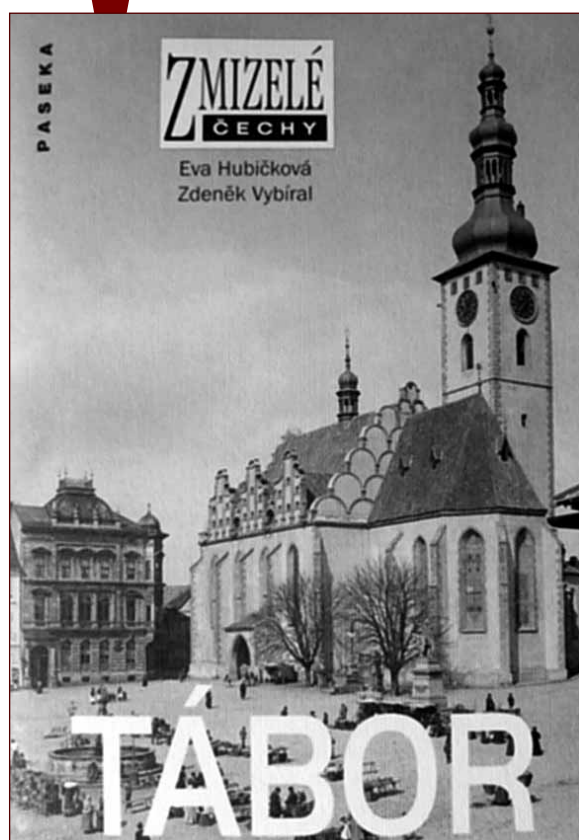
Poslední štamprle zelené bliká v pupku tmy
u dna nedohledné šachty

G
oeth
ova

7 a

Zmizelý Tábor

S edicí Zmizelé Čechy začalo nakladatelství Paseka v roce 2004 a dosud v ní vyšlo třiasedmdesát svazků. Tím posledním je Tábor. Oproti ostatním městům a regionům má Tábor nezměrnou výhodu v tom, že v něm v minulosti působil fotograf Ignác Josef Schächtl, který systematicky mapoval tehdejší život v tomto jihočeském městě.

Ignác Josef Schächtl se narodil 26. 5. 1840 v Praze v rodině mlynářského mistra. Vyučil se obchodním příručím v Lounech, Příbrami a v Plzni. V roce 1865 se stal koncesovaným fotografem. Nejprve působil v Kladně, poté v Plzni, roku 1871 se na čas stal kočovným fotografem a prošel např. Rumunsko, následně měl ateliéry v Nepomuku a Prachaticích, než se natrvalo usadil v Táboře. Zde otevřel svůj ateliér dne 30. 5. 1876. O rok později se jeho spolupracovníkem stal Jan Voseček. Důkazem oddaného přátelství těchto dvou mužů bylo, že Schächtl učinil Vosečka společníkem. Na přelomu století si Schächtl jméno počestil a na rubových stranách fotografií se objevil nový název ateliéru Šechtla & Voseček. Ignác Šechtla zemřel 5. 7. 1911. Ještě před jeho úmrtím převzal ateliér syn Josef Jindřich Šechtla (1877–1954). Na jeho práci navázal třetí fotograf z generace Šechtlovů, Josef (1925–1992) a jeho manželka Marie (1928–2008).

K Táboru mě váže jakési sentimentální pouto, rod šandů totiž pochází z Tábora a doma mám krabici plnou kabinetních portrétů svých předků právě ze Šechtlova ateliéru. Když jsme v Divadelním ústavu připravovali digitalizaci, objednal jsem se k Šechtlovům na poradě, protože oni digitalizaci začali už před cca deseti lety. Měl

Ignác Josef Schächtl

jsem to štěstí, že jsem poznal Marii Šechtlovou osobně. Vyprávěla mi pro českou historii charakteristický příběh. V roce 1953 byl ateliér znárodněn a ona v něm s manželem zůstala pracovat jako laborantka. Jednou v noci kdosi zafukal na okno a šeptl, že přijedou zlikvidovat jejich archiv. Paní Šechtlová vstala a co za noc stihla ukrýt, to zůstalo. Nazítří ráno přijel nákladák a ostatní skleněné negativy odvezl na roztavení do skláren. Jeden balík negativů z něj ovšem kdosi, opět nezná-

mý, sebral a následující noci hodil do Jordánu. Pravděpodobně šlo o snímky usvědčující válečné kolaboranty, o snímky z veřejných poprav atd., protože i Josef Jindřich Šechtřl neúnavně dokumentoval život svých spoluobčanů.

Nicméně i přes tohle všechno měli autoři publikace o zmizelém Táboru, Eva Hubičková a Zdeněk Vybíral, k dispozici neuvěřitelné množství pozoruhodných fotografií.

Michal Šanda

Rio

Miroslav

Miroslav Černý (*1977) je básník, prozaik, překladatel a vysokoškolský pedagog. Vydal sbírky *Krajina v samotách slova* (2005, 2. vydání 2012), *Kámen Kondora* (2007) a *Runová haiku* (2010); beletrizované cestopisy *Africká pohlednice* (2009) a *Pátá rovnoběžka*.

Přírodní národy Asie, Afriky a Ameriky (2011); do češtiny přeložil *Ságu o Hervör a králi Heidrekovi Moudrém* (2009) a antologii indiánských mýtů *Poselství prachu*, která vyjde v letošním roce v nakladatelství Argo. Působí na Ostravské univerzitě.

Čas chlapců

Zdává se mi o čase chlapců.

O tom, že cesta je jen paměť a dospělost se přežít dá.

Stačí ji naroubovat odkazy na minulé stání,
na všechna ta nemá příkoří,
bezpohlavní stud,
uloupené tužby a city
parazity.

Žádný z těch dopisů nesmí
zůstat zapomenut.

Naopak: ať zakřičí v prime time!

Ti druzí to nejspíš zažili jinak,
ale to nevádí.

Jde přece o příběhy
a v nich má každý právo
na nejvlastnější verzi událostí,
obsílek a složek.

Dospělost se přežít dá,
ale nejdříve se musí dostat ke slovu
tvá balada, ten synek v tobě,
nebo spíš to, co z něj po letech
oblékání zbylo.

Zdává se mi o čase chlapců,
ještě ne mužů.

Solnohrad

Vesmíru navzdory

měsíc jako přeslazená
Mozartova koule

Bravo

Černý

Malá noční můra

Někteří tomu říkají malá
noční můra.

Jenže nebýt dětských
pěstí bušících do pelesti
a neznámého jazyka,
kterým zpívá skrze naše těla,
nikdy bychom nepoznali,
jaké to je,
když v podhrudí praskne
hmyzí kokon
a blanitá křídla rozpaží
rusý tvor.

Ráno si nic nepamatuje,
spokojeně snídá
a my s ním.
Jako larvy zpocení,
nedočkavě zapouzďení
až běda.

Rio Bravo

Jako kluk
jsi nejraději koukal
na westerny.

Pak ti někdo
z dospělých řekl, že je to
mrtvý žánr.

Poslednímu
z těch slov jsi tehdy
nerozuměl.

Dnes už o něm
povědomí máš, i když
nevalné.

Navzdory věku
na oblíbené westerny
koukáš dál.

Hlavně v noci,
v čase vyprávění mýtů,
a nikdy sám.

Vždycky jste
u toho tři: your rifle,
pony and thee.

Potopa

Kdysi žil jeden muž, který zešílel a pravil:
„Naše země nevoní dobře, všechno tu smrdí,
měli bychom vytvořit novou zem.“

Když v noci všichni spali, dal se do zpěvu.
Prosil, aby přišla velká voda a velká voda přišla.
Všechno si vzala a vyčistila celou zemi,
spláchla i vysoká pohoří.

Lidé vyšplhali na nejvyšší horu a zůstali tam,
dokud voda neopadla. Stalo se to, co si ten muž
přál, aby se stalo.

Když voda opadla, byla země a všechno na ní
znovu dokonalé a čisté.

Otázky a odpovědi

Víš, na co se mě muži
nejčastěji ptají?
Jak zabít ženu
v tomto vykotlaném kraji.

A jakéže jsou nejčastější
dotazy u žen?
Jak v tomto vykotlaném kraji
zabít muže.

H emil gway ova 12

Gratulujeme

Cenu Jiřího Ortena získal
Ondřej Buddeus.

Lodníček už tam
nebyl, zřejmě
odešel na pokoj,
aby tam dělal dřepy,
vždy totiž ráno na
pokoji dělával
dřepy, jak jsem si
všiml již při prvním
školení.

Dvě minipovídky Petr Hrbáč

Zahradní hrnec

Vyšel jsem z hotelu, v němž jsme byli ubytováni v rámci třítydenního školení o jedlících plesnivé radioaktivní slámy, bylo časně, a lidé se ještě ani nezačali trousit na snídani, chtěl jsem se trochu projít a osvěžit tak pochroumané kolotoče své ztrápené mysli. Leč poprchávalo, deštník jsem neměl a proto jsem pouze stanul v podloubí a hleděl do mlžného parku obklopujícího bývalý zámek přeměněný nedávno na ubytovací a školící zařízení. Něco mne přimělo podívat se doleva. Vykukovala tam nějaká socha, snad alegorická. Vypadala jako menší sfinga, ne, vlastně to byla kamenná lama, které na hlavu někdo posadil bejzbolovou zelenou čepici. Tu hlavu měla socha obrácenou ke mně a zpod čepice na mne zíraly hluboké, černé oči. Zamrkaly. Bylo vidět, že jsou živé. Mocně jsem se lekl a urychleně se vrátil do hotelu. To nám to pěkně začíná. Říkal jsem si v duchu. Jak se teď co nejlépe uklidnit? Kolega Lodníček seděl v křesle na recepci a něco si kreslil do svého skicáře. Když jsem se s ním pozdravil a nakoukl mu přes rameno, viděl jsem, že jsou to, jako obvykle, kaštiny. Lodníček si vždy kreslil kaštiny, mnoho jich kreslil, vybrušoval své umění kresby kaštanů a jenom občas kreslil také vidličky a to nejrůznějších tvarů, od historických, barokních, až po nejlacinější plastové, jaké se fasují kupříkladu v letadle. Máš výtvarný talent, Lodníčku, říkal jsem

si vždy, ale proč, u sta hromů, kreslíš pořád jen kaštiny a vidličky? Asi máš v mozku li-pánek.

Po zážitku s lamou jsem měl na snídani chuť ještě menší, a tak jsem se zeptal Lodníčka, kdo má první přednášku a o čem. „Ále,“ řekl znechuceně kreslič, „Kyselák. Něco o prováděcím předpisu o způsobech odchytu dešťové vody do zahradních hrnců.“ Aha, pomyslel jsem si. To by mě mohlo na rozdíl od Lodníčka zajímat. A šel jsem se přece jenom podívat do jídelny, abych se alespoň trochu napil čaje. Byl docela dobrý a tak jsem ještě pojedl rohlík s máslem a s džemem a vrátil se do haly přiléhající k recepci. Lodníček už tam nebyl, zřejmě odešel na pokoj, aby tam dělal dřepy, vždy totiž ráno na pokoji dělával dřepy, jak jsem si všiml již při prvním školení. Přitom nechal dokořán otevřené dveře, aby ho každý viděl, ačkoliv byl jen v trenkách.

Opět jsem vyšel z hotelu, umíniv si, že na školení se dnes již nedostavím. Byl jsem naprosto zhnusen všemi předešlými školeními, ačkoliv se jim říkalo semináře, jako kdyby šlo o nějakou krinolínu nasazenou na urozené ohanbí. Stále mžilo, já ale vytrvale kráčet parkem k altánu vzdálenému asi čtyřista metrů. Nepasou se tam daňci? Napadlo mne, když jsem tak ploval bulvami na počítačích svých vlastních sític. Zároveň –

Snad ho to naučila babička
anebo to měl od té doby, co
jednou výstavě viděl sochu
od Otty Gutfreunda. „Budou,
já už tam jednou byl s
kamarádem.“ Přišli tedy pod
ořešák, který vypadal tak
nějak protighansky, nebo
možná i proti-odposlechově,
a tam stála pěkná hospoda,
taková nakřivo, trochu
z kopečku a celá tlustě
kamenná a deskově dřevěná.
Ve výčepu stál hřmotný chlap
v zástěře s bambulovitým
nosem a s knírkem jako
štětka. Dudák s bubeníkem
zasedli k otevřenému oknu
a poručili si každý pivo.
Hostinský s knírkem jako
štětka mlčky pokýval palicí
a jal se točit ten máz. „Pane
šef,“ oslovil jej bubeník, „víte,
jak vypadá sýkorka?“

jak se mi to často stává, když kráčím
přírodou nebo pokropeným měst-
ským okrajem, jenž dýchá volánky –
jsem si začal notovat píseň: „Už aby –
už aby pot z čela začal stékat – už aby
se nohy pošmourně roztráslly ... už
aby krušík mohl písni vzkvétat ... už
aby bahna zacákala významy.“

Sýkorka, která zapadla

Hledali sýkorku v křoví, však se tam
zalomila.

„Hoj!“ mínil dudák, „dnes už si
kvůli tomu nedám polívku!“

„Ale běž,“ okřikl jej bubeník.
„Dudák nemůže být úzkoprský! Du-
dák musí mít lomcovací prsní sval!“

„Však taky každý ráno chrlu!“

„Nemáš tak hulit!“

„Tomu nemůžeš rozumět. Učitel
zeměpisu musí kouřit, jinak by příliš
zezelenal.“

„Jaký ty jsi učitel zeměpisu!
Vždyť ses jenom vyučil!“

„A tebe vyhodili z konzervatoře,
ani na ten buben jsi neabsolvoval!“

„Zato teď jsme oba novináři.“

„A hledáme v křoví sýkorku.“

„Poslyš, není nějaká divná?“

„Je. Už dávno měla vyletět, když
tady tak hulákáme.“

„Třeba je mrtvá. Všiml jsem si, že
jedno oko jí divně vylezá z důlku.“

„Vážně?“

„Podle mě to ani není sýkorka,
ale japonskej dráček.“

„Co to má být za zvíře?“

„Hele, tady je. Dělá, že je po něm.
Změnil se v takovou dřevitou kulič-
ku.“

„Já nic nevidím.“

„Tady pod tou tlustou větví. Po-
čkej, já po něm hrábnu... kurňa, teď

jsem se celej podrápal! A ta potvora
nakonec uletěla, tamhle si frčí nad
polem.“

„Tak přece jenom to byla sýkorka,
ha-ha-ha!“

„Už jsi někdy viděl, aby se takhle
chovala normální sýkorka koňadra?
Takhle se právě chová japonskej drá-
ček. Dělá, že je po něm, ale když se
moc přiblížíš, frkne!“

„Zajdeme rači tamhle do hospo-
dy na jedno-,“

„Myslíš, že bude mít votevřino?“

Dudák zásadně říkal o obcho-
dech, že mají otevřeno, u hospod
však používal jenom a výhradně tva-
ru „votevřino“. Snad ho to naučila
babička anebo to měl od té doby, co
jednou výstavě viděl sochu od Otty
Gutfreunda.

„Budou, já už tam jednou byl
s kamarádem.“

Přišli tedy pod ořešák, který vy-
padal tak nějak protighansky, nebo
možná i proti-odposlechově, a tam
stála pěkná hospoda, taková nakřivo,
trochu z kopečku a celá tlustě ka-
menná a deskově dřevěná. Ve výčepu
stál hřmotný chlap v zástěře s bam-
bulovitým nosem a s knírkem jako
štětka. Dudák s bubeníkem zasedli
k otevřenému oknu a poručili si kaž-
dý pivo. Hostinský s knírkem jako
štětka mlčky pokýval palicí a jal se to-
čit ten máz. „Pane šef,“ oslovil jej bu-
beník, „víte, jak vypadá sýkorka?“

„No samo. Žlutá, bílá nebo černo-
bílá.“

„A víte, jak vypadá japonskej drá-
ček?“ skočil do řeči dudák.

„No, asi nějakej zubatej ještěř,
ne?“

„Tak to vidíš.“ Řekl bubeník du-
dákovi vítězně. „Jaký mluvíš blbosti.“

Ale dudák jen mlčky a s úsměvem
zavrtěl hlavou a čekal na přínos piva.
On věděl své.

Předevčirem v noci
doputovala do
Dobré adresy
esemeska. Bůh ví,
komu byla určena,
signály mobilních
telefonů tvoří
v éteru nad našimi
hlavami neviditelné
labyrinty.

Vzdychy když se opiju
Tak po druhym tretim
Litru frankovky
Obtezuju tlusty chlapy
Az k trapnosti
Manzelka rika
Proc radsi nepichas hubeny holky
Bylo by min ostudy
Proc ty pandera chces osahavat
A spoceny krky
Jenze oni maj svy zensky
A ty je taky milujou a laskaj
Tak nejsem zas takovej uchyl
Horsi kdybych ujizdel na revizorech
Nebo zebrovi slimaku
Ty nema nikdo rad
A navic ja se z toho zase dostanu
Hned rano
Sporadanej manzel a konzument
Poplatnik
Kazdej ma svy tajemstvi
PIN
K prazdnote

(mv)

H
emingway
ova

12

Z deníku
Jana F.

Jan F. není nikdo a je všichni. Z proudu jeho myšlenek je třeba vybírat, teprve tak formujete jeho osobnost. Podle našeho výběru z jeho deníků se zdá, že je to novinář středního věku s velkou rodinou, pravicově liberálního smýšlení a sklonem k ostrým formulacím a černému humoru.

29. dubna: Kryštof nám včera se sloganem „To je ale levný, vid?“ zpoplatnil vstup do obývacího pokoje. Vybírá korunu. Nejsem si jistý, zda z něj roste podnikatel, nebo státní úředník.

Princip dada v praxi: když si do Googlu zadáte „dada“, dvě třetiny odkazů, který to vyplivne, je na Dádu Patrasovou (tu otylou ženu, která mrví vkus už třetí generaci dětí).

30. dubna: Příští diktatura a likvidace občanských svobod se prosadí

skrze zavádění přímé demokracie, odvolávání politiků, volbu takzvaných osobností a hlavně rušení systému politických stran, protože jsou prohnílé. Prohnílé jsou. Ale radikální očista povede jedině k tomu, že prohnílou demokracii nahradíme „skvělým“ autoritativním režimem. Pro tuto dobu je typické, že extrémisté zleva i zprava jdou nahoru a umírnění demokraté ztrácí dech.

1. května: Švýcarský umělec Milo Moire nechal městskou hromadnou

dopravu v německém Düsseldorfu cestovat nahou modelku, jenže být šokujícím umělcem, co přivede maloměšťáky k mdlobám, je dneska větší dřina než osm hodin na porubu. Modelky si totiž nikdo moc nevšímal. Kdyby se to stalo u nás, přehlížený umělec by zkonstatoval, že vydřidušský kapitalismus v lidech zabil smysl vnímat krásu (i když pochopitelně jeho původním úmyslem bylo dokázat týmž lidem úzkoprsost). Následně by zažádal o dotaci na projekt, který nalezený problém vyřeší...

2. května: Rozhovor dvou teenagerů na Hradčanské: Koukej na toho rebela, co jako jedinej nejde na červenou.

Žena s dětmi odjela. Koupil jsem si mraženého pangasia v supermarketu. Doma mi zabralo pět minut, než jsem rozeznal, co je plast a co je k jídlu. A po jídle si nebyl jistý, zda jsem do koše nehodil tu rybu.

3. května: Do redakce dorazil Michal David. Honem jsem sebral všechny svoje céčka a utíkal domů.

Přišla mi PR zpráva jedné kliniky se sloganem: „Objevte své nové, prsatější já!“

4. května: Titulek: „Chci se oběsit, oznámil mladík policistům. Do půl hodiny visel na stromě.“ Policie se opravdu nezdráhá lidem pomoci.

5. května: Někteří lidé tvrdí, že Gustave Flaubert byl největším spisovatelem všech dob. Já s nimi nesouhlasím, protože jednak žádný žebříček neporovnatelného existovat nemůže, jednak každý rozumný člověk ví, že největší spisovatel všech dob byl Dostojevský.

6. května: Asi přestanu číst současnou historickou beletrii. Ta snaha naroubovat do dávných dob moderní životní styl a politickou korektnost je směšná. Postavy se diví, že ve středověku někdo smrdí potem, cibulí a česnekem, přitom tehdy tak smrděl kde-

kdo a nikomu to divné nepřišlo. Nemám náladu ani na přehnaně emancipované ženy ve středověku, komunistické snahy o znárodnění kapitálu šlechticů drobnými rolníky, nebo rasově uvědomělé černochoy v 17. století v Americe.

8. května: Po světové válce se organizátoři v roce 1918 setkali a nadšeným ohlasy a dotazy, zda bude pokračování. Odhodlávali se dlouho, ale zdaleka ne tak, jak otálejí s třetím dílem.

10. května: Ideál moderního člověka: Bydlet daleko od lidí, ale s plazmovou televizí, přepychovým bourákem, počítačem, internetem a nejmodernějším mobilním telefonem.

11. května: V ranních zprávách jsem viděl severokorejské důstojníky ověšené kilogramy různých vyznamenání. Kde ale ti zelení pánové přišli k medailím, když se tam sedesát let neválčí? Za vzorný chod kantýny? Za účast v recitační soutěži s básněmi o Kimmech? Jestli bude válka, budou si je už muset dávat na záda.

12. května: Koupil jsem si Sociologický časopis, na obálce název článku: „Identifikace a praxe homosexuálů a transsexuálů ve východoslovenských osadách.“ Naskočily mi hned mraky asociací na škále od: „Je fakt, že tohle ještě nikdo nezkoumal“ až po: „Jak to vysvětlíme daňovému poplatníkovi“.

16. května: Zemřel vážený poradce nacistického ministra průmyslu Alberta Speera. Před rokem 1945 zastával řadu funkcí ve státní správě. Po roce 1945 radil sociální demokracii. Pardon, nedělal poradce Speerovi, ale Che Guevarovi, a nebyl to rok 1945, ale 1989. Zbytek sedí. Valtr Komárek byl jeden z těch hodných fašistů, co to mysleli dobře a byli v jádru dobří lidé. Sakra, napsal jsem fašistů, chtěl jsem napsat

komunistů. Pořád se mi to plete. Zajímalo by mne, jestli byl Valtr u poprav osobně, nebo jen dělal, že je neviděl, nebo se jeho kamarád rozhodl vraždit, až potom, co se Komárek vrátil šířit jeho poselství do jedné malé, dříve nefašistické, sakra nekomunistické země. Sí, hemos fusilado, fusilamos y seguiremos fusilando... Ale jenom ty zlé.

17. května: Skvělý titulek: „Praha zrušila zápas bojovníka s tetováním Hitlera“. Netušil jsem, že měl Hitler tetování, ani že s ním lze bojovat... Nebo měl přijet někdo, kdo bojuje s tetováním a jmenuje se Hitler?

Prezident Miloš Zeman oznámil, že jmenuje Martina C. Putnu profesorem. Nevím, zda je to proto, že ho nemá rád, nebo protože čeká, až vystřízliví, aby se vůbec dokázal podepsat pod jmenovací dekret.

18. května: Už se zase volá po exemplárních pokutách pro šmejdy, kteří na předváděcích akcích okrádají důchodce. Chcete říct, na koho to zase dopadne? Předpokládám, že prodejce lesních hub, podomní elektrikáře a uklízečky. Možná i na filatelisty. Šmejdi uniknou. Jako by to v tomto nestátě někdy bylo jinak. Na motorkáře mířil předpis o pokutě za zakrytí značky. Ale buzerování jsou nešťastníci, co jim značka upadla. Antišvarcing, výměny dokladů, LTO, DPH. Bylo to někdy jinak?

19. května: Jakási ubožácká nula jménem Radek Augustin, takto předseda olomoucké krajské organizace Strany práv občanů – Zemanovců dnes v živém vstupu v televizi uvedla, že prezident Zeman „chtěl jen otevřít diskusi o kvalitě profesorů“, že „kolega docent Putna“ (kde bere ten Mr. No Name drzost takto Putnu označovat?) má „břitký jazyk“ a „provokativní názory“, že některé jeho postoje jsou některými představiteli katolické církve vnímány jako „nikoli konsenzuální“ a že některé jeho knihy (kterých si prý „váží“), například Homose-

xualita a křesťanství (správně má být Křesťanství a homosexualita, ale není nad to pro efekt otočit slovní pořádek a vyslovit to s patřičným despektem) jsou vnímány „kontroverzně“. Je to ještě horší, než jsem čekal: na Hradě českých králů sedí hnusný mstivý chlap, jehož stranické zázemí, údajně levicové, tvoří populistická svoloč, ochotná už ani ne po ficovsku, nýbrž po putinovsku, nadbíhat tomu nejtemnějšímu, co v římskokatolické církvi existuje, když sezná, že jí to může být mocensky užitečné. Nic víc v tom není třeba hledat; žádnou strategii, žádnou hlubší úvahu; je to jen zpupná zpitost mocí, ztráta zpětné vazby a narcistní osobnostní rozpad v přímém přenosu.

22. května: Jak jsem psal o šmejdech, je to stále stejný mechanismus – nějaká skupinka provozuje extrémní verzi něčeho, co je potenciálně škodlivé, a proto se uzákoní norma, která to něco zakáže úplně. Pak máme tři miliony zákonů o tom, že prdět lze jenom v c-dur, když vane západní vítr.

23. května: Přistálo mi v mailu: Dobré odpoledne, bohužel Vám musím sdělit, že se zítřejší tisková konference k tématu „Když léky přestávají účinkovat“ z důvodu nemoci mluvčích ruší.

24. května: Moje moravská žena a český místopis: „Křivoklát, Křivoklát, to mi něco říká... Netočila se tam Noc na Karlštejně?“

Jan F. děkuje Biance Bellové, Adamu Gerbianovi, Pavlu Šafrovi, Štefanu Švecovi, Janu Jandourkovi, Janu Kličkovi, Josefu Koktovi, Petru Koubškému, Pavlu Koutskému, Leoši Kyšovi, Petru Lohnickému, Janu Lipšanskému, Martinu Malému, Martinu Binarniladinovi Marxovi, Vilému Bigvilikovi Rubešovi, Danielu Steigerealdovi, Vojtěchu Varyšovi, Rudolfu Vévodovi, Evě Vlčkové a Davidu Zábranskému.

Básně

Marcela Patková Linhartová

•

s každým zářezem zipu do dětské kombinézy
skousnu jazyk až to krvácí
kra o kru
zatneš svaly

šála zvolna padá
na zem

•

klíčnický kost jako slovo
dalším žebrem odpovídám

škrábu do zdi vzkazy
nedovírám dveře
to už je měkčí úder čelem

do vstávání zbývá
půlhodina

•

modlitba

nauč mne nést bolest
tiše

•

asi by šlo
neočekávat
asi by šlo
netoužit
asi by šlo
nic neříkat
asi by šlo
přijmout

co myslíš?

•

vycpat si hlavu ztyřelým plyšem
dát prvnímu chlapovi který se otočí
vylít plech polevou po kovu
zamrazit potřeby
do misky od salátu

hlavně zhasnout

Gratulujeme

emil

gway
ova

12

Cenu Nadace Český
literární fond získal
Ivan Wernisch

Zrození půlnoční Nadtopinky z ducha blázince a hospody

(věnováno Lucii Valentové)

Bylo nebylo, jednoho dne se Hektor Hnípal a Lukrécie Volátková vypravili do Bohnické psychiatrické léčebny na festival Mezi ploty. Hektor byl čtyřiatřicetiletý prokletý básník, který vypadal asi jako Freddie Mercury, když Queen koncertovali v Budapešti, a přesto to kupodivu nebyl teplouš. Jako mnoho podivínů před ním snažil se živit prací knihovníka. Lukrécie byla sedmadvacetiletá slečna menšího vzrůstu, v obličeji trochu zakulacená, přesto však docela pohledná a velmi sympatická. Dá se říct, že i ona byla prokletá, neboť stejně jako Hektor pracovala v knihovně. Prací v knihovně totiž, jak víme, ještě nikdy nikdo nezbohatl. Lukrécie byla z Brandejsa, kam jednou pozvala Hektora na autorské čtení, a od té doby byli kamarádi.

Když tedy onoho dne dorazilo naše duo proklatců do Bohnic, nebe se zatáhlo, potemnělo a poté se spustil déšť, který sílil a sílil. Hektor si jako zákonů dbalý občan nevzal deštník, protože na internetu psali, že do areálu blázince se s deštníkem nesmí. Zdálo se však, že byl asi jediný, kdo tuto informaci četl a přiložil jí nějak význam, neb drtivá většina lidí včetně Lukrécie si kryla kotrby deštníkem. Naštěstí měl na sobě koženou rockerskou bundu zvanou křivák a mikinu s kapucou, kterou si moudře přetáhl přes hlavu. Na hlavním pódiu právě mluvil Pavel Šlem, mrňavý a mocichtivý fašista z magistrátu, který sice nenávi děl kulturu a škrtil ji kde mohl, přesto se však rád nechával zvát na zahájení kulturních akcí, které ještě nezahlušil, aby se tak zviditelnil před potenciálními voliči a vydržel pak u korýtky další volební období. Hektor tohoto pána upřímně nesnášel a jeho pří-

tomnost zde nesl těžce. Šlem se naštěstí po velmi krátké době odporoučel a začala hrát slovenská rocková kapela Horkýže Slíže, která svými vtipnými texty Hektora i Lukrécie dostatečně pobavila, takže ji poslouchali asi půlhodiny, než je to přestalo bavit a šli jinam. Pochopitelně pořad přšelo. Cestou hovořili o tom, že na této akci byli již mockrát, že je vlastně pořad stejná a u ž je vlastně moc nezajímá. Navíc jim byl silně nepříjemný nepolevující déšť, před nímž nebylo úniku. V záchvatu zoufalství pomysleli i na to, že by se mohli schovat v poloprázdném kontejneru, jenže tu hrozilo nebezpečí, že kdyby je uviděl někdo z lapiduchů, mohli by se pak legitimně stát z pouhých víkendových návštěvníků dlouhodobými chovanci. Z tohoto důvodu nakonec zvolili jinou variantu a zastavili se před pavilónem gerontopsychologie. Lukrécie tam zazvonila a chvíli nato vyšel ven její kamarád Bobeček, chlapisko jako hora, který tu pracoval jako ošetřovatel a zrovna měl službu. Lukrécie představila Bobečka Hektorovi a pak všichni asi čtvrt hodiny kecali o pitomin&a acute;ch, jak taky jinak. Bobeček se ale musel vrátit k práci, tak se s ním rozloučili a přesunuli se na koncert Jirky Schmitzera, který byl stejně dobrý jako vždycky. Problém byl v tom, že už ho viděli a slyšeli mockrát, a navíc pořad lilo jako z konve. Kdyby si tu člověk aspoň mohl dát grog anebo pivo, ale to ne! V celém areálu byl přísný zákaz prodeje a konzumace alkoholu. Ne že by naši hrdinové byli alkoholici, ale přesto se shodli na tom, že se z festivalu přesunou někam jinam, kde neplatí zákon prohibice.

Šupajdili si to zrovna kolem stánků k východu, když Hektora

upoutal černý kovbojský klobouk z kůže za pouhých padesát korun. Klobouk měl dokonce gumičku, která se dala utáhnout pod bradou, takže byl prakticky nespadnutelný. Vzhledem k tomu, že to bylo opravdu za pakatel a že ještě pořád přšelo, zakoupil Hektor tuto pokrývku hlavy a hned si ji nasadil s komentářem, že teď už mu jako pravému kovbojovi jen zbývá přihlásit se do ródea a nechat se v aréně rozšlapat na cucky nějakým obzvláště zuřivým býkem. Lukrécie se smála, ani ne tak jeho bonmotu, jako spíš tomu, že ten klobouk Hektorovi nasadil korunu, teď už totiž skutečně vypadal jako dokonalá buzna, která by se klidně uživila jako go go tanečník u tyče v gay baru. O chvíli později potkali Jeremiáše, Hektorova kolegu, který se nechal předělat z ženy na muže a kvůli svému nevysokému vzrůstu měl v práci přezdívkou Trpajzlík. Původně se jmenoval Káfa, ale to není podstatné. Bohužel byl stále velice upovídaný, čímž šel všem kolegům strašně na nervy. Hektor vzájemně představil Lukrécii a Káfu, totiž Jeremiáše, a pak si chvíli povídali, totiž mluvil hlavně Jeremiáš. Včera mu na chirurgii ufikli zbytky ženských nader, takže ho to trochu bolelo, ale vzhledem k tomu, že to byl naprostý cvok a workoholik, přijel sem dnes s kuriózním projektem Živá knihovna, jehož byl součástí. Na Lukrécieinu a Hektorovu otázku, co že to je za atrakci, vrazil jim do ruky sešit velikosti A čtyři a někam zmizel. Hektor a Lukrécie si mezitím listovali v sešitu, kde se představovalo asi sedm lidí, jež seděli opodál u stánku. Jako první se tam vyskytoval Jeremiáš, pod jehož jménem stálo: „Jsem transexuál a gay. Narodil jsem se jako muž v ženském těle, které mi bylo vždy odporné. Nyní jsem po operaci, mám mužské tělo, žiji s přítelem a jsem šťastný.“ Pod touto stručnou charakteristikou byly vypsány předsudky veřejného mínění vůči transexuálům a homosexuálům, a nakonec tam stálo, že si pana Jeremiáše můžou půjčit na půlhodiny a ptát se ho na jeho o originální životní cestu. Kupodivu té-

to možnosti Lukrécie ani Hektor nevyužili. Hektor proto, že poslouchal Jeremiášovy výlevy v práci každý den, zatímco Lukrécie stačilo už jen to málo, co slyšela a co si přečetla. Kromě Jeremiáše byly k dispozici další zajímavé osoby z opomíjených menšin, například konvertitka k islámu, konvertita k židovství, ekologická aktivistka, člověk po těžkém úrazu, který se s tím vyrovnával tak, že sprostě nadával všem lidem okolo, a jiné pozoruhodné a autentické bytosti. Nějaký zdánlivě normální dvounožec se naklonil k Hektorovi a Lukrécii a ptal se jich, zda si někoho ze seznamu vybrali. Nato Hektor pá ;novi odpověděl, že si nabídku bedlivě přečetli, že je to moc zajímavý projekt, ale oni že už musejí jít. Nějaká neformální existence z Živé knihovny, zřejmě onen sprostý posttraumatik, počala náhle hýkat cosi jako: „S tímhle pánem chci mluvit já!“, ukazuje přitom na Hektora, pročez odtamtud naši hrdinové radši rychle zdrhli.

V tu chvíli pochopitelně přestalo přšet.

Autobus je dopravil na metro do Vysočan, odkud se přesunuli k Sazka Aréně, konkrétně do hospody Na Kovářské, legendárního to doupěte tajemného Mutanta, kde konečně svažily svá vyschlá hrdélka či volátka, a pokusili se vzpamatovat z nepovedeného festivalového odpoledne. Brzy je tam poctil návštěvou undergroundový spisovatel Achilles Nehoda, zapřísáhlý pivní skaut a tvůrce geniálních anekdot, vizáží připomínající ponejvíce robota Bendera z kresleného seriálu Futurama. Hektor kdy si zařídil Achillovi vydání povídkové knihy Ring pro oslíka, která se vůbec neprodávala, načež mu ještě přebral přítelkyni Helenu. Achilles ho za to nějak yacu te; čas ne náviděl, ale když Helena Hektora opustila, oba kamarádi si k sobě opět našli cestu. Důsledkem znovunavázání tohoto přátelství bylo zavedení pravidelných hospodských sedánek pod hlavičkou „Klubu mužů opuštěných Helenou“, což byla jen alibistická záminka, kterou chtěli sami před sebou omluvit svůj zdárně rozvinutý alkoholismus.

Hektor představil Lukrécii Achillovi, aby se poté počala zábava s velkým Z: pípy se roztočily, chleběárny se otevřely, piviště padala do nich jako o posvícení, a z nich pak na oplátku proudila do éteru až marnotratná kvanta bohatýrských historek, jak už to tak bývá mezi vzdělanci a zvrhlíky.

Když se o mnoho později stočila řeč na oblíbenou četbu z poslední doby, hluboce umělecky založený Achilles se přiznal, že v současnosti se koří mezi prostým lidem oslavovanému Forrestu Gumpovi. Hektor ho ovšem hravě přebil, neb tvrdil, že za minulý týden četl jak Nietzscheho Zarathustru, tak Krkonošské pohádky s populárním Trautenberkem, navíc v kombinaci s jednoznačně propagandistickou brožurkou Chvála česneku. Od okamžiku, kdy se po vzoru slova nadčlověk pokoušel roubovat na všechna podstatná jména předponu „nad“, takže vznikla slova jako například Nadpivo, Nadčesnek či Nadtopinka, a nadto se ještě pokoušel nadávat německy, bylo jasné, že večer dospěl ke svému vrcholu, tedy bylo na čase to zabalit. Lukrécie se s přáteli rozloučila a jakožto pravá dáma nechala se dovézt domů autobusem městské hromadné dopravy. Hektor a Achilles vyčkali do zavíračky a teprve potom se rozešli do svých obydlí. Ten dlouhý den byl zdánlivě u konce, ovšem ne pro všechny. Když se Achilles a Lukrécie druhý den ráno probudili, v mobilu na ně čekala zpráva od Hektora, odešlaná ještě v noci: „Recept na půlnoční Nadtopinku: Opijte se pivem do zblbnutí, pak kydněte na pánev půl vaničky Ramy, do tuku prskněte kus chleba. Podáváme spálené na česneku s pivem.“ Z toho pochopili, že jejich statečný přítel se nevzdal svých veřejších představ tak lehce, ba že se je dokonce pokusil realizovat. Jeho konečn yacute;m výsledkem však byla hlavně ještě několik dnů zasmrádlá kuchyň. Inu, jak by asi pravil Krakonoš: Čím kuchyně nasmrádně, tím taky smrdí, a ona taková Nadtopinka na Nadčesneku, ta vám teda smrdí pořádně!

B

orgh

esov

a
89

Seniorské porno

Max Ščur

Seniorské porno

Sloužíme armádě za každého režimu

A včera už Ptáčnicková zase závodila

Lihoviny se vrací pomalu

Stoletý jezdec zajel
rekordní čas

Hra
na třetího

Čtenářská soutěž

Ať si extatičtí poetové říkají, co chtějí, veškerá literatura musí mít řemeslný fundament. Bez něj se do psaní nemá cenu pouštět a naopak, není žádná hanba psát na zakázku. Dobrá adresa se rozhodla jednu takovou zakázku vyhlásit: napište báseň či krátkou povídku, téma není nijak vymezeno, jedinou podmínkou je, že se v textu musí objevit termín pošťákova flanděra. Svá díla zasílejte na michal.sanda@divadlo.cz Veškeré došlé práce zveřejníme v srpnovém čísle a práce nejpovedenější bude odměněna pitnou cenou.

Na brigádě

Těchto sedm fotografií jsem našel v kontejneru mezi odpady. Každý podle své vlastní fantazie si k nim může přimyslet libovolný příběh. Moje verze je tato: děj se odehrává v poválečných letech v pohraničí. Po vysídleném německém obyvatelstvu zůstaly polnosti a louky, které bylo třeba obhospodařit. Na žně přijeli z města brigádníci. To ostatně dobře známe z filmů, jako byly Trampoty oficiála Tříšky. Muž vlevo u koňského spřežení se vydává za bankovního úředníka Jana Proška, ve skutečnosti jde ovšem o Hanse Proscheka, člena neblaze proslulého Werwolfu. Aniž to kdokoliv z brigádníků tuší, žena stojící vedle ně-

ho je jeho manželka, Ingrid. Na brigádu se přihlásila s jasným záměrem v domě svého odsunutého otce Rudolfa Leibla vyzvednout v kamnech uschované zlato a spolu s Proschekem utéci do Eneser. Jejich záměr jim však v poslední chvíli zhatí Julek Rychtářík. Ano, ten neohrožený mladý pohraničník, na třetím snímku čtvrtý zprava s hráběmi. Na poslední fotografii vidíme brigádníky v dobrém rozmaru. Diverzanti jsou dopadeni, seno je ve stodole. A po zaslouženém odpočinku hrrrr! na další úkoly Dvouletky.

Michal Šanda

20

V příštím čísle (vychází vychází 1. července 2013)

rozhodně nenajdete:

nic k jídlu

ani k pití

zato ke čtení tu zase bude spousta písmenek

a abychom vás patřičně navnadili

tady je ukázka některých z nich

p m w k

f g i

a

Na shledanou příště!
Ne za pomeňte!